

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 10.30

ECZ. AHMET YÜSEL URAS (TEB Merkez Heyeti Başkanı) -

Bakanlığımızın saygıdeğer temsilcisi, ilaç sanayimizin saygıdeğer temsilcileri, Odalarımızın çok kıymetli başkanları ve diğer kamu kuruluşlarında GATA'da ve diğer kuruluşlarda görev yapan kıymetli meslektaşlarım; hepiniz hoşgeldiniz.

Dünya ülkelerinin çoğunda eczacılık mesleği, eğitiminden tutun da mesleğin değişik çalışma alanlarındaki uygulama şekillerinde zamanın şartlarına uygun olarak değişik yapılmaktadır. Bu konuda çok iyi niyetlerle ülkemizde de çalışmalar yapılmış; fakat, bu uğraşlar, ayrı ayrı bireysel olarak verildiğinden, müspet ve herkesçe kabul edilen bir sonuca ulaşmamıştır.

Ülkemiz, gümrük birliğine dahil olmak suretiyle Avrupa Birliğine dahil olma, katılma yolundaki ilk basamağa adım atmak üzeredir.

Bu oluşum, her konuda olduğu gibi, bizleri de onlara uyum içerisine sokacak, onlarla uyum içerisinde olabilecek çalışmalar yapmaya zorlamıştır.

Kıymetli dekanlarımızın girişimleri ile eczacılık eğitiminde reform çalışmaları fakülteler arasında başlamıştır. Bu gayretlerini takdirle karşılıyoruz.

Türk Eczacıları Birliği de yine eğitimi ön plana alarak bu konuda çalışmaların daha etkin olabilmesi için 1994 yılı ortalarında bir anket düzenlemiş ve sonuçta ilgili tüm kesimlerin katılımı ile Ulusal Eczacılık Kurultayı düzenlemeyi uygun bulmuştur.

Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti, oluşturduğu Kurultay Düzenleme Kurulunca bir program taslağı hazırlamış ve bu çalışmaların daha başarılı olmasını teminen de siz kıymetli

meslektaşlarımızın oluşturduğu Kurultay Danışma Kurulunda son şeklini almasını arzulamıştır.

Fakültelerimizin yapmış olduğu çalışmaları, Kurultay çalışmalarını daha da güçlendirecektir. Buna inancımız tamdır.

Ülkemizde tüm eczacıların temsil edildiği Türk Eczacıları Birliği çatısı altında iyi niyet, hoşgörü ve üstün gayretlerle tek ses olarak sorunlarımızı ve çözümlerini dile getirmek, bizi, olumlu sonuca ulaştıracaktır. Bunda da bu kurultay büyük etken olacaktır.

Berberlik içerisinde yapılacak kurultayın başarılı olmasının gururu ve övüncü hepimizin olacaktır.

Bu gün, bu kurultayın danışma toplantısını, Danışma Kurulunun bu toplantısını, Merkez Heyetimizin devamlı oluşturduğu Danışma Kurulu Başkanımız Sayın Ecz. Adnan ÜLKÜ yürütecek ve yine Merkez Heyeti Danışma Kurulu Üyemiz ve Kurultay Düzenleme Kurulu Başkanımız Sayın Prof. Dr. İlker KANZİK bızleri aydınlatacaktır, bilgilendirecektir.

Katıldığınız için tekrar teşekkür eder, katkılarınızdan dolayı teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım. (Alkışlar)

ECZ. ADNAN ÜLKÜ (Danışma Kurulu Başkanı) - Değerli meslektaşlarım, sayın misafirler; mesleğimizin ve eğitimimizin mümtaz şahsiyetleri olarak kendi evinizde toplanmış bulunuyorsunuz. Tarihi görevimizi inşallah elbirliğiyle yapacağız.

Avrupa Birliğine entegre olmak ve çağdaş eczacılık alanında geride kalmamak için eğitimimizde ve eğitimden sonra neler yapmamız gerektiğini belirleyeceksiniz. Bu girişimimizin, Rahmetli Atatürk'ümüzün üniversite reformundan sonraki en rantabl, en ileri ve en teknik gelişmesi olacağı ümidini taşımaktayım. Atılımı olacağını ümit etmekteyim.

Avrupa Birliğine entegrasyon ve ileri atılım konusunda bütün mesleklerden daha evvel Türk Eczacıları Birliği öncülük yapmaktadır. Bunun şerefi de sizlere ve hepimize ait olacaktır.

Konu hasta olduğuna göre, eğitimde ve öğretimde sonuç, başarılı bir tatbikat içindir. Burada ilacı ve hastayı ayırmıyorum. Bu çalışma statik değil, dinamik ve devamlı olmalıdır. Böylece, kendimizi

yenileyerek eksiklerimizi ve yanlışlarımızı düzeltmeliyiz. Eğitimde ne veriyoruz, ne alıyoruz; neler vermeliyiz, neler almalıyız. Bunun araştırması devamlı olarak dinamik bir komisyonda yapılması gerekir kanısındayım.

Bir eczacı, devlete ve ailelere kaç ve neye mal olmaktadır bu, rantabl mıdır değil midir; eksiksiz bir hizmetin yollarını burada bulmak zorundayız.

Eczanenin, günün gerekli şartlarında yenilenmesi gerekir. Eczane içi üretimde ve teknolojiye gerekli gelişmeleri yapmalıyız. Eczane içi üretim teknolojisinde Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti buna da çok büyük önem vermektedir.

Eczane içi üretimin yeri ayrıdır, sanayinin yeri ayrıdır. Biri diğerinin yerine ikâme olamaz ve bunların kesinlikle çatışmaları mümkün değildir.

İngilizceyi eğitimde gereken yere gerektiği şekilde oturtmalıyız. Lisansız bir gelişme, devamlı ve mümkün olamayacağı kanısındayım.

Türk Eczacıları Birliği, mesleğimizin, Avrupa Birliği ile yasalar muvacehesinde de neler yapması lazım geldiğini, nasıl entegre olacağının çalışmalarını, çok yetkili, bilimsel bir kurula vermiş bulunuyor.

Hukuksal yönden de hazırlanıyoruz. Diğer mesleklerle öncülük yaptığımız kanısındayım. Bu imkânlara sahip olduğumuz için Yüce Tanrı'ya şükrediyorum.

Türkiyemiz, her şeyin en iyisine, en güzeline layık olduğu kanısındayım.

Hepinize başarılar diliyorum, beni dinlediğiniz için sizlere teşekkür ediyorum ve çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Teşekkür ederim. (Alkışlar)

Düzenleme Kurulunu müsaadenizle takdim etmek istiyorum.

Sayın Prof. İlker Kızılk (Gazi Ü. Eczacılık Fakültesi)

Sayın Prof. Dr. Tamer Baykara (A. Ü. Eczacılık Fakültesi)

Sayın Prof. Dr. İhsan Çalış (H.Ü. Eczacılık Fakültesi)

Sayın Prof. Dr. İsmail Üstel (H.Ü. Eczacılık Fakültesi)

Sayın Prof. Dr. Nurettin Abacıoğlu (Ankara Ecz. Odası)
Sayın Doç. Dr. Kutlay Burat (A.Ü. Eczacılık Fakültesi)
Sayın Uzman Ecz. Kd. Albay Aydan Güvenç (Gülhane As. Tıp. A)
Sayın Dr. Ecz. Ahmet Reha Karaca (TEB)
Burak Özsoğüt (TEB Gençlik Komisyonu)

Şimdi sözü Sayın Prof. Dr. İlker Kanzık'a veriyorum; ancak vermeden önce sizlerden bir istirhamım var. Çoğumuz birbirimizi tanımıyoruz. İsmail Beyden rica ediyorum bu taraftan itibaren herkes kendini tanıtmaya lütfunda bulunurlarsa memnun ve minnettar kalacağız ve birbirimizi tanıma imkanına sahip olacağız.

- Prof. Dr. İsmail ÜSTEL (Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi)

- Ecz. Gural ŞAHİNOĞLU (TEB Genel Sekreteri)

- Ecz. Nejat VARDAR (Bursa Eczacı Odası Başkanı)

- Ecz. Nurettin TURAN (İlaç Endüstrisi İşverenleri Sendikası Temsilcisi)

- Ecz. Mustafa ŞAHİN (T. İlaç Sanayicileri Derneği II. Başkanı)

- Ecz. Mehmet DOMAÇ (İstanbul Eczacı Odası Başkanı)

- Ecz. İbrahim GÜVEN (Zonguldak Eczacı Odası Başkanı)

- Prof. Dr. Turay YARDIMCI (Marmara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Dekanı)

- Prof. Dr. Bilge ŞENER (Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Dekanı)

- Prof. Dr. Tayfun BERKAN (Ege Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Dekanı)

- Prof. Dr. Hakan BERKKAN (İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Dekanı)

- Prof. Dr. Murat ŞUMNU (Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Dekanı)

- Salih KATI (Sağlık Bakanlığı Avrupa Topluluğu Koordinasyon Dairesi Başkanlığı)

- Dr. Ayşe TURAN (Sağlık Bakanlığı Avrupa Topluluğu Koordinasyon Dairesi Başkanlığı)

- Prof. Dr. Eriş ASİL (Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Dekanı)

- Ecz. Cemile BİNK (Muğla Eczacı Odası Başkanı)

- Ecz. Levent KAMACIK (İzmir Eczacı Odası Başkanı)

- Ecz. Aygün KÜÇÜK (Sağlık Bakanlığı İlaç ve Eczacılık Genel Müdür Yardımcısı)

- Prof. Dr. Aşkın İŞİMER (GATA Eczacılık Bilimleri Merkezi Başkanı)

- Prof. Dr. Nurettin ABACIOĞLU (Ankara Eczacı Odası)

- Prof. Dr. İhsan ÇALIŞ (Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi)

- Dr. Ecz. Ahmet Reha KARACA (TEB Denetleme Kurulu Üyesi)

- Burak ÖZSÖĞÜT (TEB Gençlik Komisyonu)

- Ecz. Şerif BOYACI (TEB Denetleme Kurulu Üyesi)

- Ecz. Halit Altan DOĞAN (TEB II. Başkanı)

- Ecz. Taner DORTUNÇ (Mustafa Nevzat İlaç Sanayii Temsilcisi)

- Özlem AŞKIN (Sağlık Bakanlığı Avrupa Topluluğu Koordinasyon Dairesi)

- Nihal DEMİRTAŞ (Sağlık Bakanlığı Avrupa Topluluğu Koordinasyon Dairesi)

- Ecz. Mecit BİNGÖL (TEB Merkez Heyeti Üyesi)

- Ecz. Aydın TEMİZER (Elazığ Eczacı Odası Başkanı)

- Ecz. Mehmet YILMAZ (İçel Eczacı Odası Başkanı)

- Ecz. Tangut ÇETİN (Isparta Eczacı Odası Başkanı)

- Ecz. Erdoğan ÇOLAK (Adana Eczacı Odası Başkanı)

- Dr. Ecz. Olcay SELES (Ankara Eczacı Odası Başkanı)

- Ecz. Mustafa DEMİR (Ankara Eczacı Odası)

- Ecz. Cihan DİNÇ (Antalya Eczacı Odası Başkanı)

- Ecz. Dursun TATLI (Aksaray Eczacı Odası Başkanı)

- Ecz. Ali AYSAN (TEB Merkez Heyeti Üyesi)

- Ecz. Rıza GÖKTAŞ (Manisa Eczacı Odası Başkanı)

- Ecz. Ayhan Süer ARDA (Aydın Eczacı Odası Başkanı)

- Ecz. Mustafa HELVACIOĞLU (Afyon Eczacı Odası Başkanı)

- Ecz. Ercan GÖLLÜ (Kocaeli Eczacı Odası Başkanı)

- Ecz. Ahmet Yüksel URAS (TEB Merkez Heyeti Başkanı)

- Doç. Dr. Kutlay BURAT (Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi)

- Prof. Dr. Tamer BAYKARA (Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi)

- Ecz. Kadri YILDIZ ÇELİK (TEB Merkez Heyeti Üyesi)

- Ecz. Edip ATALAN (TEB Merkez Heyeti Üyesi)

- Ecz. Meliha MUTLU (Kayseri Eczacı Odası Başkanı)

(Kurultay Danışma Kurulu üyelerinin kendilerini tanıtımları bittiği anda Prof. Dr. İlker KANZİK konuşmasına başladı.)

PROF. DR. İLKER KANZİK (G.Ü. Eczacılık Fakültesi) - Efendim, hepinize, bu toplantıya katıldığınız için teşekkür ediyorum; sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Ben, Düzenleme Kurulu adına, bugüne kadar yapılan çalışmaları ve bundan da önce, bu toplantının nedenlerini size özetlemeye çalışacağım.

Hepimizin yakından bildiği gibi bu 20. yüzyıl teknoloji yüzyılı olarak dünya tarihine geçti ve ilaç sektörü de bu teknolojik yarışta uzay teknolojisinin hemen peşinde yer aldı; yani, çok hızlı bir gelişim gösterdi. Buna bağlı olarak ve paralel olarak eczacılık mesleği de bir yerde kabuk değiştirdi, kimlik değiştirdi.

Pepimizin yine çok iyi bildiği gibi, 1950'lere kadar eczanede ilaç üreten bir meslek grubu, ilaç sanayisinin hızla ilerlemesi karşısında bu görevini terk etmek zorunda yahut en azından minimuma indirmek zorunda kaldı.

Bunun yanında tabii ki 1970'li yıllara kadar süren bir kimlik boşluğunu da yaşadık. Eğer havan durduysa eczacı ne yapacaktı. Sadece Türkiye'deki eczacılar değil, dünyadaki bütün eczacılar kendilerine bu soruyu sormaya başladılar.

Daha sonra görüldü ki, bu bulunan ilaçlar, yeni ilaçlar, eğer uzmanların elinde ve bilinçli olarak kullanılmazlarsa yararları yerine zarar getiriyordu. Sadece zarar, insan gücü bakımından değil, insan sağlığı bakımından değil; ekonomik boyutlarda da büyük külfetler getiriyor. Bugün Türkiye'de, geçen yıl ilaç tüketimi 70 trilyona ulaşmış durumda. Maalesef Türkiye'de istatistiklerin olmadığını hepimiz biliyoruz; ama, şu konuda hemen hemen herkes görüş birliğinde yahut benim bunu deklere ettiğim hiçbir toplulukta buna karşı hiçbir görüş gelmedi, onun için rahatlıkla söyleyebiliyorum. Bunun yarısı, yaklaşık 35 trilyonu bence boşa harcanıyor. Nedenleri çok çeşitli; tabii ki bugünkü gündemimizi bu oluşturmuyor.

Dolayısıyla bu dünya eczacıları bir araya gelerek bu ilaçla tedavide eczacının rolünü yeniden belirleme çalışmaları içine girdi. Bu

amaçla Dünya Sağlık Örgütü, bu konuda öncülüğü çekmeye başladı; eczacının rolü ne olacak.

Önce, tabii ki gelişmiş ülkelerde bu çalışmalar başlıyor ve 1988'de uzun çalışmalar sonucunda Avrupa'da Eczacıların Rol ve Fonksiyonuyla ilgili bir rapor hazırlandı, 100 küsur sayfalık bu rapor, eczacılara yeni kimliğini de belirliyor. Ama, bazı ülkeler bunu kabul etmek istemediler nedense. Dediler ki; "Bu Avrupa, Avrupa bizi bağlamaz; biz, gene bildiğimiz eczacılık sistemlerine devam ederiz."

Bunun üzerine, Dünya Sağlık Örgütü, bu tür ülkelere de yol gösterici olmak üzere tüm eczacıların, sağlık hizmetleri sınıfındaki rolünü, ki bu 1988'deki rapora da dayanarak, 1990 yılında yayınladı. Bunu incelediğimiz zaman, sağlık hizmetleri sisteminin içine katmaya başladı eczacıyı; yani, bir yerde artık eczacılık hizmet sınıfı anlamına gelmeye başladı. Bu konuyu, yeri ve fonksiyonları bakımından daha sonra tartışacağız.

Dolayısıyla, Türkiye'de de bu yeniliklerin ne boyutlarda uygulanabileceğini, nasıl bunu düzenleyebileceğimizi tartışma gereğini hepimiz senelerden beri yapıyoruz. Bunu, fakültelerde, akademik kurullarda yapıyoruz; bunu, eczacı odalarında yapıyoruz; bunu, diğer meslek örgütlerinin çatısı altında yapıyoruz; Türk Eczacıları Birliği de bu çalışmalara dönem dönem katkılarda bulunuyor; eczacı odaları, meslek içi eğitim programlarıyla bu açıklarını kapatmak yeniliklerin neler olduğunu öğrenmek için birçok eczacı odası girişim içine girmiştir; ama, hiçbir şekilde programlarda ve hizmet tanımında bir somut rapor çıkarılamamıştır.

İşte, biz, buradan hareketle dedik ki; Türk Eczacıları Birliği çatısı altında, ilgili bütün kurumları bir araya getirerek bunu tartışalım.

Peki neden Türk Eczacıları Birliği de akademik bir olaysa niye bu akademilerde sınırlı kalsın; baktık ki bütün dünya bunu böyle yapıyor. Size bir örnek vermek istiyorum.

Büyük Britanya Eczacılar Birliğinin hazırlattığı, bütün dünyanın ilgiyle okuduğu ve size de tavsiye edebileceğim Nuffield Raporu. Burada, İngiltere ve Britanya'daki eczacılığın geçmişteki uygulamaları, dünya ile kıyaslanması, eksiklikleri; bunlara

ulaşabilmek için neler yapılması gerektiği ve eczane pratiğinde eczacılık uygulamalarında eczacıların nasıl motive edileceklerine dair çok büyük bir rapordur ve bunu Büyük Britanya Eczacıları Birliği hazırlatmıştır.

Burada tekrarlamaya gerek yok, birliklerin, çok büyük hem yetkileri var, hem de yönlendirici görevleri var.

Birinci nedenimiz buydu; bu örnekleri, Almanya, Amerika Birlikleri başta; zaten bu işin başını Amerika Birleşik Devletleri çekiyor. Amerika Birleşik Devletleri'nde 1970'te kurulan komisyon, ki Eczacılar Birliği tarafından oluşturulmuştur, çeşitli kesimler; akademisyenler, hastane eczacıları, eczane eczacıları, tüketici birlikleri hatta din adamlarına kadar bu komisyonların içine alınmıştır.

Son örnek olarak, Avrupa Birliği'nin direktifleri var, bu direktiflerden bir tanesi de eczacılık eğitimi için tavsiye komitesi. 1985'te kurulmuş. Her üye ülke üçer tane uzman gönderecek. Bakınız, uzmanlar nerelerden oluşuyor:

Eczacılık mesleğini icra eden bir uzman,

Eczacılık bilimi öğretim kurumlarından bir uzman,

Üye devletlerin yetkili mercilerinden bir uzman.

Yani, her kesimin temsil edildiği bir platform oluşturuluyor. O nedenle biz de Türkiye'de Türk Eczacıları Birliği çatısı altında bu birlikteliği oluşturma çabasına girdik. Bunun da sürekli olması gereğini göz önünde bulundurarak, buna birinci ekini kattık. Umuyoruz ki, bundan sonra belli periyodlar içinde veya gerektiği zaman bu kurultaylar yapılsın.

Kurultay dememizden amaç da çeşitli kesimlerin, ilgili kesimlerin, bu toplantılara katılıp temsil edilmelerinin sağlanmasıdır.

Biz, Düzenleme Kurulu olarak, sizlere sunmak üzere ve dolayısıyla çalışmaya bir ön baz oluşturmak üzere bazı çalışmalar yaptık. Bu çalışmalar, bütün katılımcı meslektaşlarımız tarafından büyük bir özveriyle yapılmıştır. Haftada birkaç gün, mesai sonrasında,

hafta sonları toplanarak bu çalışmalar yapılmıştır. Dolayısıyla, huzurlarınızda kendilerine teşekkür ediyorum.

Bu bizim Düzenleme Kurulu olarak önerdiğimiz bir program taslağı. Önce 3 gün olarak düşündük; ama, sonunda, uzun tartışmalarla, bunun 3 güne sığmadığını görünce, bir dördüncü günü ilave etmek zorunda kaldık. Şimdi onları size açıklamak istiyorum.

Birinci gün, kayıt ve açılış ve sabahın ilk yarım günü konuşmalar, davetliler tarafından yapılan konuşmaları içerecek bu bölüm. Öğle yemeğinin ardından ilk güne bir panel koyduk. Panel, İngilizce, New Trends in Pharmacy Education; çünkü, buraya yabancı eksperleri de çağırmayı düşünüyoruz.

Bizim aklımıza gelen ve konuyla ilgili olabileceklerini düşündüğümüz 4 uzmana mektup gönderdik, davet ettik.

Birincisi Prof. Alache, bu Fransız ve FİP'in akademik seksiyon başkanı.

İkincisi, uzun seneler dekanlık yapmış olan Prof. Dr. Carl Trınca (AACP) Eczacılık Fakülteleri Birliği Başkanı ve aynı zamanda da FIP Akademik Seksiyon Sayman ve Editörü.

Üçüncüsü, Prof. Dr. Ahlgrimm. Kendisi Alman ve Avrupa Birliği Eczacılık Eğitimi Tavsiye Kurulu Başkanı.

Dördüncüsü de Dr. Sehr. Alman Eczacıları Birliği Eczacılık Sürekli Eğitim Merkez Koordinatörü.

Bu ilk ikisi, katılabileceklerini bize bildirdiler; diğer ikisinden henüz cevap gelmiş değil; ama, bugün yarın bunlarla da temas kuracağımızı ümit ediyoruz.

Dolayısıyla, bu ilk günkü panelde bu konukları konuşturarak, bu eksperleri konuşturarak dünyadaki eczacılık eğitimindeki trendi, hepimizin birlikte yakalamasını sağlamayı düşünüyoruz. Bu panelin bütün bir öğleden sonrası zamanı almasını düşünüyoruz ve katılım, istenilen soru, yeteri kadar bilgilendirme elde edilmesi için bütün bir öğleden sonrayı buna ayırmayı düşünüyoruz.

İkinci ve üçüncü günleri çalışma gruplarına bıraktık. Çalışma grubu olarak üç ana grup düşündük.

Birincisi, lisans eğitimi; ikincisi, sürekli eğitim; üçüncüsü de stajla ilgili. Bunların alt başlıkları var:

Lisans eğitimi çok tartışılacak ve çok ayrıntılı işlenmesi gereken bir konu olduğu için biraz daha fazla alt başlığa indirdik.

1. İnsan gücü planlaması
2. Ders içerikleri ve konuları.

Bunu da üç alt gruba ayırdık:

- İlaça yönelik eğitim veren birimler
- Hastaya yönelik eğitim veren birimler
- Topluma yönelik eğitim veren birimler.

Biraz sonra bunların nasıl çalışacağını yahut da nasıl çalışmasını düşündüğümüzü de arz edeceğim.

Sürekli eğitimi, motivasyon yaklaşımları ve içerik biçim çerçevesi, ölçme-değerlendirme olarak iki alt gruba ayırdık.

Motivasyon yaklaşımlarından kastımız, bu meslek içi, mezuniyet sonrası sürekli eğitimde acaba, hangi yöntemleri bulalım da eczacılarımızı buna cezbedelim, katahım; cezalandıralım mı ödüllendirelim mi; yani, bu motivasyon nasıl sağlanmalı, bu tartışılacak, buna karar verilecek. Aynı sıkıntı Türk Tabipleri Birliğinin de gündeminde. Onlar da bunu nasıl yapacaklarını çeşitli vesilelerle tartışıyorlar. Onlarda biraz daha kolay, çünkü çoğunluğu kamuda çalıştığı için belki derece ilerlemeleriyle onlar daha kolay bunu başarabilecekler; ama, bizde yüzde 85-90'ı serbest çalışan bir kesim olduğu için bizim konularımız burada biraz daha onlardan farklı olacak.

Dolayısıyla bu grupta bunlar tartışılacak ve sonra içerik biçim çerçevesi belirlenecek; neler tartışılmalı, neler işlenmeli bu sürekli eğitim programlarında, nasıl yapılmalı; bunlar, daha sonra nasıl ölçülüp değerlendirilmeli. Yani, sadece, herkes misafir gibi gelip katılsın mı; sonra bir ölçme ve değerlendirmeye tabi olsun mu.

Eczacılıkta önemli bir sorun olduğunu zannettiğimiz bir diğer konu da staj konusudur. Burada da iki alt grup var:

Hedef ve Amaçlar. Önkoşullar . (Eğitim ve staj yeri bakımından.)

Bu yapılan stajın ölçme-değerlendirmesiyle ilgili kriterlerin belirlenmesi.

Bu çalışma gruplarından bizim beklediğimiz, düşündüğümüz, raporlar hazırlansın bunlar tarafından; bu hazırlanan raporlar bir üst grupta tekrar ele alınsın, daha küçültülmüş gruplar içinde ve nihai raporlar şekline getirilsin.

Bu ikinci ve üçüncü gün bu işlemlere ayrılmış durumda.

Dördüncü gün sabahleyin panel var, konusu da Eczacılık Eğitimi Kalitesinin İyileştirilmesi. Çünkü, eğitim kalitesinde sorunlar var mı; varsa, bunları nasıl iyileştirebiliriz yahut sorunlarımızı nasıl çözebiliriz.

Yemek arasından sonra da bu ikinci ve üçüncü günlerde elde edilen raporların tartışmaya açıldığı ve sonuçta da bir kapanış bildirgesinin yayınlanacağı, yayınlanabilirse; böylece bir sonuç elde etmeyi amaçlayan program düzenlemi düzenledik.

Bu çalışma gruplarında kimlerin, hangi gruplardan oluşabileceğini aramızda düşündük; temsilciler kimler olabilir, hangi kurumlardan olabilir. Eczacı odası temsilcileri, eczacılık fakültesi temsilcisi; yani akademik kimlikli meslektaşlarımız; ilaç endüstrisi temsilcileri, eğitim uzmanları, eczane eczacıları hastane eczacıları; Sağlık Bakanlığı Avrupa Topluluğu Koordinasyon Dairesi Başkanlığından, Devlet Planlama Teşkilatından, Sağlık Planlama İnsan Gücü Geliştirme Bölümünden, Sağlık Bakanlığı İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğünden, öğrencilerden ve tüketicilerden oluşabileceğini düşündük. Zaten bugünkü toplantı da sizlerden beklentilerimiz, ricalarımız; bu programın genişletilmesi ve zenginleştirilmesi yönünde önerileriniz, bize ışık tutacak öneriler. Bunları sizlerden bekliyoruz.

Burada gerçekten tarihi bir görev yaptığımızın inancı içindeyim ben. Eğer biz bunu sonuçlandıramazsak, yine diğer bazı toplantılarda olduğu gibi, iyi başlayıp sonlandırılmayan bir toplantı olacaktır. Biz, buna imkân vermeyelim. Elbirliğiyle bu meslek bizim mesleğimiz. Bir mesleğin belli düzeye çıkması, ancak o meslektaşlarının gayretiyle olacağı inancıyla ve hepimizin elimizden geldiğince buna katkıda

bulunacağına bilerek ve inanarak bu konuyu tartışmaya açıyorum. Ancak, bu tartışmaya geçmeden önce, Avrupa Topluluğu Koordinasyon Dairesi Başkanlığından, bu konuyla ilgili; çünkü, bir de Avrupa Topluluğuyla diplomaların tanınması ve mesleklerin serbest dolaşımıyla ilgili bazı çalışmalar var. Bu konuyla ilgili olarak bizleri bilgilendirmek üzere Sayın Dr. Ayşe Turan'ı davet ediyorum. Ayşe Hanımın konuşmasından sonra toplantı, yine tartışmaya açılacaktır.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.
(Alkışlar)

Dr. AYŞE TURAN (Sağlık Bakanlığı Avrupa Topluluğu Koordinasyon Dairesi Başkanlığı) - Saygıdeğer bilim adamları ve çok sevdiğimiz, birlikte çalıştığımız Sayın Prof. Dr. İlker Kanzık Hocamıza burada huzurunuzda bir teşekkür etme fırsatı ele geçirdiğim için çok mutluyum; çünkü, kendileri, gönüllü olarak kıymetli saatlerini dairemize ayırıp, Türk eczacılık bilimi ve tıbbi ürünlerinde çok geniş katkı sağlamıştır çalışmalarımıza.

Efendim, ben, mümkün olduğu kadar kısa ve özellikle eczacılık bilimiyle ilgili gelişmeler hakkında aktüel bilgiler vermek istiyorum.

Bilindiği gibi, Türkiye Cumhuriyeti Devleti, 1957'den beri Adnan Menderes'in Başbakanlığı devrinde kesin karar alarak, o zamanki adıyla Ortak Pazara girme çalışmaları başlamıştı, 1964 yılında Ankara Anlaşmasını gerçekleştirdik, 1987 yılında Hükümetimiz, tam üyelik için müracaat etti; fakat, siyasi sebeplerle Türkiye Cumhuriyeti Devletini dışladılar.

1994 yılında, özellikle İngiliz Devletinin çabalarıyla Türkiye'yi tekrar bir entegrasyona alma politikasına girdiler ve bunun adını da gümrük birliği koydular. Bu gümrük birliğinde sağlık sektörünün çok özel bir yeri var. Bunun sebebi de yapılan devletlerarası anlaşmalarda yalnızca dört sektöre, en ümitsiz kabul ettikleri dört sektöre taviz vermiş olmaları. Bunlar da; telekomünikasyon sektörü, ulaştırma, bankacılık ve sağlık sektörü.

Sağlık sektörünü, bu dört sektörün arasına sokmalarının sebebi ise Avrupa Topluluğunda serbest dolaşıma sağlık sektörü açıldığında, üye devletler arasında nüfusun ancak, sağlık sektörü nüfusunun yüzde 2'si yer değiştirmiş. Onlar da ümit ediyorlar ki, kapılarını, serbest

dolaşıma, Türk sağlık sektörüne; yani, tıp doktorları, dişhekimleri, eczacılar, özel ebeler ve özel hemşirelere açtıkları taktirde Türkler'den ancak yüzde 2'lik bir oran Avrupa Topluluğu devletlerine gider, orada çalışır, işyeri edinir, yerleşir ve orasının bir vatandaşı haline gelir diye ümit ediyorlar. Biz ise bunun, çok daha yüksek rakamlarda gerçekleşeceğine inanıyoruz. Ayrıca, dış politikamız olarak, üst düzeydeki fakülte mezunu bu bilim adamlarının, Avrupa Topluluğu ülkelerinde çalışmaları, işyeri edinmeleri, serbest mesleklerini icra edebilmeleri durumunda, Türk Devletine büyük bir fayda sağlayacakları kanısındayız; çünkü, bugüne kadar Avrupa Topluluğu ülkelerinde 3 milyon göçmen işçimiz bulunmasına rağmen, kuvvetli bir lobimiz yoktur. Çünkü, bu göçmen işçilerimizin, kültürel seviyesi ve seslerini duyurma gücü çok azdır. Halbuki, üniversite mezunu bilim adamlarımız oraya gittiği ve orasının imkânlarından faydalandığı taktirde oradaki söz hakkımız çok daha fazla olacaktır.

Bu amaçla, Sağlık Bakanlığı olarak, bir yıldan beri sağlık sektörünün ilgili kişileriyle çok güzel çalışmalara giriştik. Gördük ki, her sektör, bu işle fevkalade ilgili, istekli ve hemen çalışmaya giriştiler ve bizim hedeflediğimiz noktaların ilerisine ulaştılar.

Çok mutlulukla söyleyebiliyorum ki, YÖK'e ulaşır ulaşmaz sağlık konseyini toplayabildik, sağlık konseyiyle birlikte bir karara bağlandı ve bütün YÖK'e bağlı birimlerde müfredat değişikliklerine başlandı. Bugün ve yarın Sağlık Bakanlığında Tababet Uzmanlık Kurulu toplanmakta, Tababet Uzmanlık Tüzüğü değiştirilmekte; tıp doktorlarının eğitim süreleri değiştirilmektedir. Bu da yazıya geçirilmektedir.

Hemşirelik yasa tasarısı hazırlanmıştır, görüşe sunulmuştur.

Ebelik yasa tasarısı hazırlanmaktadır, ebelikte büyük sorunumuz var; çünkü, ebelikte dört yıllık eğitime çıkıyoruz.

Diş hekimliği kendi içinde hazırlanmaktadır.

Böylece, bütün birimler hızla bu çalışmaya hevesle girmişlerdir.

Hizmetlerin serbest dolaşımı ne demektir: Bugün eczacılık fakültesinden mezun olan bir eczacının, yarın gidip Paris'te bir eczane açabilme hakkıdır, aynı bir Fransızın sahip olduğu bütün haklara sahip olarak; bunun diğer bir açıklaması, diploma denkliğinin önüne başka hiçbir engel konmadan ona verilmiş olması, o hakların ona

tanınmış olmasıdır. Aynı haklara bir mühendis, bir avukat sahip olamayacaktır, yalnızca sağlık sektörüne tanınmış bir haktır bu.

Bugün İstanbul'da bir üniversiteden mezun olan bir cerrahın da gidip yarın Almanya'da bir hastanede çalışması da buna bir diğer örnek olarak verilebilir. Ancak, burada bizim önümüze bazı organize engeller konuyor, deniyor ki: Tamam, biz, sizin diplomalarınızı bugünden itibaren kabul edelim. İyi niyet çerçevesinde karşılıklı mütakabiliyetin kabul edilmesi bu; ama, sizin kalitenizin bize uyduğunu biz nereden bileceğiz: Bu amaçla, bizim kendi bordlarımız, kurullarımız var. Bütün bu sağlık sektöründe kalite kontrolünü tespit etmek için ve Avrupa Topluluğu, bu yapılanmasını tamamlamak üzere.

Giderek Amerika Birleşik Devletlerine benzer bir yapılanmaya gidiyorlar, onların bilimsel seviyesine yaklaşıyorlar. Onlar gibi bir örgütlenme ve kalite sistemine uyum sağlıyorlar. Diyorlar ki, "Biz, şimdilik hukuken sizi kabul edelim; ama, yarın, sizden gelecek temsilcilerin de içinde bulunduğu, mesela eczacılık kurultayı, kurulu ya da bordu diyelim, Avrupa'dan gönderilip de sizin eğitim veren bir kurumunuzu denetlediğinde, eğer biz, sizin eğitim kalitenizi beğenmezsek o kurumu kapatma hakkını da elimizde tutuyoruz." Yani, Avrupalı, gelip, bizim eğitim veren kurumumuzu kapatabilir ya da hukuken elde ettiğimiz bu serbest dolaşım hakkını iptal eder. Gayet kolay iptal etme durumu ve de çok da haklı olurlar; çünkü, kalitesi uymayan bir eczacıyı, doktoru, hemşireyi ve ebeyi nasıl çalıştırabilir. Bütün çalışanların çalışma sigortası olacak. Yaptığı hatayı sigorta ödeyecek ve de genel sağlık sigorta kapsamında olacağı için bütün Avrupa ülkelerinin vatandaşları; her şey birbirine zincirleme bağlı oluyor; yani, hata kabul edilmiyor.

Eğer bu, çalışma açısından, mesleki denklik açısından madalyonun bir yüzü; bir de bizim dairemiz açısından çok mühim olan eğitim fonları, araştırma-geliştirme fonları, karşılıklı öğrenci değiştirme, öğretim üyesi değiştirme çalışmaları var. Son derece spesifik olarak erasmus programları, biomet, yenileştirilmiş Akdeniz Projesi, avisenna, Avrupa Yatırım Bankası gibi fonlardan, ki bunların, yalnızca sağlık sektörüne ayrılmış bir yıllık eğitime katkı payı 14 milyar dolardır; Türkiye'nin de diğer ülkeler gibi pay elde edebilmesi için eğitim kalitemizin onlar tarafından tanınması gerekiyor; yani, bizi eczacı olarak tanımaları lazım ki, bizim öğretim

üyemizi oraya rotasyona alsınlar. Şu anda Avrupa devletleri arasında yüzlerce, hatta binlerce talebe, erasmus programı çerevesinde birer yıllık, altışar aylık öğrenci değişimine tabidir. Bunun amacı da Avrupa'daki eğitimin bir dengelenmesi, Avrupa ülkeleri arasında aynı kalitede eğitimin sunulmasının sağlanmasıdır.

Türkiye'deki eğitimin ne olduğunu, ne olmadığını anlayabilmemiz için talebe değişimi, öğretim üyesi değişimi programlarından faydalanabilmemiz lazım.

Avrupa Topluluğu, ilaç endüstrisi ya da eczacılık bilim dalı gibi birimleri desteklemek için Türkiye'deki gibi, direkt, "al sana şu kadar para" deyip desteklemiyor; onlar, yalnızca araştırma-geliştirme fonlarıyla destekliyorlar, Avrupa Yatırım Bankası aracılığıyla destekliyorlar.

Türkiye'de istatistik birimleri kurulmadığı sebebiyle ve de TÜBİTAK ve YÖK, yeterince organize çalışmadığı, yeterince özerk çalışmadığı sebebiyle bu hukuken hak ettiğimiz, Birliğe üyelik sebebiyle hak ettiğimiz fonlardan şu anda yararlanamıyoruz. Son 20 yıldır hak ettiğimiz halde yararlanamadık.

Bu sebeple, Daire Başkanlığımız, Sanayi Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı, Sağlık Bakanlığı, YÖK ve TÜBİTAK'tan oluşacak özerk bir kurumun kurulması için hazırlıklarına başlamıştır.

Bir de bildiğiniz gibi patent meselesi vardır; ancak, patent, Avrupa tarafından ve dünyanın diğer ülkeleri tarafından ciddiye alınan bir konudur. Gümrük Birliğine kabul edilmemiz hususunda öne sürülen şartlardan da biridir. Bizim Daire Başkanlığı olarak inandığımız mesele, çok iyi bir örgütlenme sayesinde patenti kabul etse dahi Türkiye Cumhuriyeti Devleti, karşılığında alacağı milyar dolarlarla kaybedeceklerini geri kazanacaktır ve de bu, gerçekçi bir geri kazanma olacaktır. Çünkü, bu yeni kurumlaşmada Türkiye'de de bazı kurumların Avrupa Topluluğu tarafından kurulmasına imkân sağlanacaktır. Bu da, mesela, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki FDA gibi Londra merkezli EMA'sı kurulmaktadır, 1 Ocak 1995'ten itibaren 40 milyon dolarlık yıllık bir bütçeyle faaliyete geçmiştir EMA (Avrupa İlaç Ajansı).

Avrupa İlaç Ajansının spesifik araştırma laboratuvarları Avrupa Topluluğunun bütçesinden kaynaklanarak değişik Avrupa Topluluğu ülkelerinde kurulmaktadır. Biz, ne kadar çabuk Avrupa Topluluğunun ilaç bilim dalına üyeliğimizi tamamlarsak, EMA'nın laboratuvarlarının birinin de Türkiye'de kurulmasına imkân doğabilir ve buna Türkiye'nin büyük ihtiyacı vardır.

Ben, şahsen, Amerika Birleşik Devletleri'nde, Belçika ve Avrupa'nın değişik ülkelerinde gördüğüm, ilaç sanayinin, Almanya'daki Bayer firması, İngiltere'deki firma gibi bazı firmaları gezerek gördüğüm uluslararası dev ilaç sanayinin benzerlerinin Türkiye'de kurulabilmesi için uluslararası işbirliğinden sonuna kadar faydalanmamızın vatanımıza çok önemli olduğuna inanıyorum. Bunun ciddiyetini ve aciliyetini ümit ederim devlet adamlarımız da anlarlar; çünkü, uluslararası şirketler, er geç sınır tanımadan bütün ülkeleri fethediyorlar ve onların arasında ezilmemek için bizim, Avrupa Topluluğu gibi büyük bir devle ortaklık tesis etmemiz gerekmektedir.

Başarılar dilerim efendim. (Alkışlar)

PROF. DR. İLKER KANZİK (G.Ü. Eczacılık Fakültesi) - Sayın Dr. Turan'a teşekkür ediyoruz.

Bize, farklı bir cepheyi, konumuzun biraz da dışına taşarak naklettiler; ama, eğitimle ilgili bölümüne baktığımızda, Türkiye'nin önünde uzun vadede yapabileceği, başarabileceği yahut başarması zorunlu, tabii arzu ederse, bazı durumlar da var.

Dolayısıyla bu toplantı, bu birinci kurultayın hazırlık çalışmasında biz, sadece bugünü değil, kısa süreli önlemleri değil; orta ölçekli ve uzun ölçekli sorunları da tartışıp karara bağlamak yahut bir plan çerçevesinde bunları nasıl uygulayabiliriz onun hedeflerini belirlemek zorundayız.

Hiç kimsenin elinde sihirli değnek yok, herkesin başına dokunalım ve Türkiye en ileri düzeyde eczacılık hizmeti yahut tıp hizmeti verebilir bir düzeye gelsin; bu mümkün değil.

Dolayısıyla, şimdi, biz, tartışmamızı, bugün eczacılık eğitimi ve eczacılık hizmetleri çerçevesinde kısıtlayarak konuyu tartışmaya açıyorum efendim.

Söz almak isteyenler...

ECZ. CİHAN DİNÇ (Antalya Eczacı Odası Başkanı) - Bu meslek dolaşımı, Gümrük Birliğine girdiğimiz zaman mı olacak Avrupa Birliğine girdiğimiz zaman mı olacak?

DR. AYŞE TURAN (Sağlık Bakanlığı ATKDB) - Gümrük Birliği çerçevesinde, Gümrük Birliği anlaşması imzalandığı andan itibaren geçerli.

ECZ. MEHMET DOMAÇ (İstanbul Eczacı Odası Başkanı) - Sayın Başkan, burada bir çelişki var; Gümrük Birliğinde sadece eşyanın dolaşımı söz konusu. Bunun altını çizmek lazım. Hizmet dolaşımı anlaşması daha sonra olacak.

PROF. DR. İLKER KANZIK (G.Ü. Eczacılık Fakültesi) - İsterseniz o konuda kısa bir bilgi de alalım.

DR. AYŞE TURAN (Sağlık Bakanlığı ATKDB) - Mal ve hizmetlerin serbest dolaşımıdır Gümrük Birliği. Hizmetlerin ve kişilerin serbest dolaşımı dahil değil. Özellikle sağlık mesleğinin bu hususta elde ettiği çok büyük bir tavizdir, çok büyük bir imkândır; bir başka meslek dalında bu imkân verilmemiştir. Sağlık sektörünün buraya girişi çok olumlu olacaktır.

Brüksel'de komisyonda 1,5 yıl uzmanlık eğitimi gördüm ve onların hukuku hakkında yetkiliyim, bana güvenebilirsiniz bu konuda. Sürekli, Devlet Planlama Teşkilatı, Dışişleri Bakanlığıyla ortaklaşa çalışıyoruz. Onlarla birlikte yapılan müzakerelere de katıldık ve müzakerelerde gördüğümüz, yalnızca dört sektör; telekomünikasyon, ulaştırma bankacılık ve bir de sağlık sektörü; hatta sağlık sektörünü, sonuncu durumda yazdılar; ama, büyük çabamız ve sağlık sektöründeki bilim adamlarının büyük bir isteği doğrultusunda, gösterdikleri performans doğrultusunda, neredeyse birinci duruma çıkmaktayız ve bizim için özel anlaşma yapılıyor. Çünkü, bazı devletler, mesela bir Almanya, bir İngiltere, bu kadar istekli olduğumuzu görünce, devlet olarak da özel inceleme komitesi oluşturmayı istiyorlar; ama, bunlar, devlet olarak çalışamazlar. Hukuken, hukuki ilişkiler çerçevesinde toplu halde bize muhataptırlar. Avrupa Birliği ile Türkiye Cumhuriyeti Devletinin muhatabiyeti aynı değerdedir. Onlar bir devlet, biz bir devlet olarak

karşı karşıyayız ve önümüzdeki 5-10 yıl içinde Avrupa birleşik devletleri oluşturulacak, 10 yıl önce bu politika yoktu; fakat, Avrupa Birliği, şimdi kendi savunma politikasını da oluşturdu, siyasi gücünü gördü, Avrupa birleşik devletleri oluşturmaya da karar aldı. Ortak para birimine geçildikten sonra Avrupa birliği birleşik devletlerini de oluşturduktan sonra bizim diplomalarımızın orada kabul edilmesi çok daha zor olacaktır. Şimdi yapılırsa bu hallolur. 5-10 yıl sonra bu hakkı tamamen kaybetmiş olacağız. Nasıl ki bugün elimizi kolumuzu sallayarak Amerika Birleşik Devletleri'nde meslek icra edemiyorsak, Avrupa'da da diplomalarımız kabul edilmeyecektir.

PROF. DR. İLKER KANZIK (G.Ü. Eczacılık Fakültesi) - Teşekkür ediyoruz.

Şimdi artık eğitim çerçevesi içine; çünkü şu çok önemliydi: Avrupa'ya entegrasyon bazında programların entegre edilmesi bazında çalışmalar var akademisyenler arasında. Dolayısıyla bunların da hangi boyutlarda olması gerektiğini duymamız gerekiyordu ki, temel bir bazımız olsun bu konuda.

Buyurunuz efendim.

ÖZLEM AŞKIN (Sağlık Bakanlığı Avrupa Topluluğu Koordinasyon Dairesi Başkanlığı) - Beyefendinin sorusunu biraz daha teknik anlamda cevaplayabilirsem sevineceğim.

Gümrük Birliği, dört temel unsurun serbest dolaşımını içeriyor. Kişilerin, malların, sermayenin ve hizmetlerin; Ankara Anlaşması ve akabinde imzalanan Katma Protokolde de ilgili maddeler var. Örneğin, Ankara Anlaşmasının 13 ve 14. Katma Protokolünde 41 ve 42. maddeleri bu çerçevede düzenlenmiştir. Hukuki temelimiz buradan.

Teşekkür ederim.

PROF. DR. İLKER KANZIK (G.Ü. Eczacılık Fakültesi) - Biz teşekkür ediyoruz.

Buyurunuz.

ECZ. ŞERİF BOYACI (TEB Merkez Heyeti Denetleme Kurulu Üyesi) - Hocam, şu temel saptamayı yapıp bunu kapatmakta fayda var.

Gümrük Birliği Anlaşması imzalanmakla beraber, malların, ülkeler arasında serbest dolaşımının yanında bizim mesleğimizin de içinde bulunduğu sağlık sektöründeki mesleklerin de serbest dolaşımı

gündeme gelecektir. Bu saptamayı yapıp işimize dönmekte fayda var zannediyorum.

Teşekkür ederim.

PROF. DR. İLKER KANZİK (G.Ü. Eczacılık Fakültesi) - Teşekkür ederim.

Buyurunuz.

ECZ. KADRİ YILDIZÇELİK (TEB Merkez Heyeti Üyesi) - Sayın Dr. Ayşe Turan, "5-10 yıl sonra Avrupa'da diplomalarımız kabul edilmez" dedi. Eğer Gümrük Birliğine giriyorsak, bu süreç belirli yıllı mı, yoksa bir kapkaççı gibi hemen girip ondan sonra bizi kabul etmeyecekler mi? Onu anlamadım ben.

PROF. DR. İLKER KANZİK (G.Ü. Eczacılık Fakültesi) - İsterseniz şöyle yapalım; bu eğitimde yapacağımız değişiklikler veya gelişmeler AT'ya indeksli olmasın, Avrupa Birliğine indeksli olmasın; önce bugünkü durumu saptayalım, ne yapmamız gerektiğini belirleyelim, neler eksik, nasıl bir değişiklik yapabiliriz, onun tartışmasına girelim.

Bu arada, uzun solukta Avrupa Birliğiyle gireriz girmeyiz bir ilişkiye; ama, onu da unutmuyarak onu da göz önünde tutarak, biz 5 sene sonrası, 10 sene sonrası veya 20 sene sonrası için neler yapabiliriz, neler yapmalıyız; onun tartışmasıyla kendimizi sınırlarsak herhalde daha konsantre olacağız.

Avrupa Birliğiyle ilgili ilişkilerde de bundan sonraki kurultaylar, belki ikinci ve üçüncü kurultaylar, daha yakın işbirliğine girecek ve belki gündemlerini bu başlık altında yapacaklar. Ama şimdi, henüz böyle bir şey yok; ama, olasılığı fazla. O nedenle, biz, bugünü tartışırken, geleceğe bakarken, Avrupa Topluluğuyla olan bu ilişkileri de göz ardı etmemek, önümüzde onu bulundurmak, hatta Sayın Turan'ın belirttiği gibi, Avrupa Topluluğunun da kendisini Amerika Birleşik Devletleri'ne adapte ettiğini yani Kuzey Amerika'ya endekslemeye çalıştığını da unutmamamız lazım.

Dolayısıyla perspektif boyutumuzu önce içerisi, Türkiye'nin bugünkü durumu, biraz daha uzun solukta Avrupa Topluluğu; ama, sonuç olarak, herhalde Kuzey Amerika'daki uygulamalar perspektifi içine alırsak, herhalde olayı çözebiliriz.

Buyurunuz.

ECZ. MEHMET DOMAÇ (İstanbul Eczacı Odası Başkanı) - Efendim, değerli öğretim üyeleri, sayın dekanlar buradayken, ben, acaba, 7 eczacılık fakültesinde ne kadar master ve doktora öğrencisi var, bunların ne kadarı yurt dışındadır? Böyle bir soru sormak istiyorum; yani, ne kadardır, 200-250 civarında var mıdır? Böyle ne kadar öğrenci vardır?

PROF. DR. İLKER KANZİK (G.Ü. Eczacılık Fakültesi) - Sayın Domaç, çok güzel bir soru; ancak, belki program takdiminde de yansıdı. Olayı biz şu bazda almayı yeğledik; ama tartışmaya açık, tartışınız, eğer uygun görürseniz oraya da gireriz.

Önce lisans eğitimi, sürekli eğitim, staj; ama, lisansüstü eğitimi buraya katmadık. Katmamamızın amacı da bunun tamamen akademik bir çalışma olduğu ve dolayısıyla akademik platformlar içinde tartışılmasının daha uygun olacağını düşünmüştük; ama, bu bir öneridir; eğer bunu öneriyorsanız, bu program içinde bunun da tartışılmasını, bir çalışma grubu altında çalışılmasını da öneriyorsanız, onu da kaydedelim.

ECZ. MEHMET DOMAÇ (İstanbul Eczacı Odası Başkanı) - Sanıyorum sanayi açısından da çok önemli Türkiye'deki, böyle bir yaklaşım. Ben, sadece sayısal bir veri almak istemiştım, bir giriş yapmak için.

Şimdi, şöyle bir giriş yapmak istiyorum. YÖK, geçtiğimiz yıllarda 1,5 milyon dolar ayırarak 1400 doktora öğrencisini yurt dışına gönderme kararı aldı. Bunun içerisinde ne kadar acaba eczacılık fakültesi öğrencisi vardı veya doktora öğrencisi vardı diye başlamak istiyordum; çünkü, bir ülkede, tabii o eğitime ne kadar önem verildiğini bir ölçekte göstergesidir bunun diye düşündüğüm için.

Şimdi, orada öyle çelişkiler vardı ki, moleküler biyoloji alanında 5 öğrenciyi yurt dışına gönderirken YÖK, ilahiyattan 30 öğrenciyi yurt dışına gönderiyordu; yani, ben, hiç bir ses duymadım eczacılık fakültelerinden; bu nasıl iştir; üniversitelerden de böyle bir ses duymadım; bu nasıl iştir? Yani, yurt dışında ilahiyat eğitimi görecektir yurt dışında. İngilizce veya ne lisanıysa, o lisanlarla döndüğünde ilahiyat eğitim mi yapacak diye bir yaklaşım görmedim.

Yine geçtiğimiz gün gazetelere yansıyan bir olay oldu. Atatürk Üniversitesinde bir bölüm 133 tane doktora ve master öğrencisi programı açtı. Bu bölümün ismini de burada söylemek istiyorum. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Bunun 83'ü doktora öğrencisi bu Sosyal Bilimler Enstitüsünün açtığı, 83'ü öğrencisi, doktoraların alanı da şöyle: İslam felsefesi, din felsefesi, dinler tarihi, din sosyolojisi, din psikolojisi gibi böyle sayılarak gidiyor. Burada 83 tane öğrenci doktora yapacak, sadece Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde.

Merakımı bağışlayın, sadece Sosyal Bilimler Enstitüsünde 133 tane öğrenci doktora ve master yapabiliyorsa, acaba eczacılık fakültelerinin tümünde ne kadar öğrenci vardır diye onu bir ölçüde ortaya çıkarabilir miyiz diye düşündüm. Tabii bunlar, bir ölçüde biz sadece eczacılık eğitiminden başlayacağız olaya; genel eğitim, üniversitel eğitimdeki genel durum acaba bizi etkilemiyor mu, yani buna öyle bakılamaz mı? Biraz öyle de bakmak lazım.

Bu, programa bir önerim benim; yani, genel eğitimi Türkiye'de değerlendirmeden kısmen de olsa bir eczacılık eğitimine girmeden önce eczacılık eğitiminin normal programı değerlendirilebilir mi, buna bir bakmamız gerekmiyor mu Türkiye çapında, eğitimdeki durumumuz nedir diye, kısaca da olsa; iki tane tebliğ de olsa bakmamız gerekmiyor mu? Böyle bir soru işareti var.

En azından ben öneriyorum. Türkiye'deki eğitim anlamında.

Bir yaklaşım daha oldu; bu, lisans eğitiminden başlayarak, sanıyorum lisan konusunda bir yaklaşım oldu. Lisan eğitiminin de çok önemli olduğu konusunda. Bunun karşı tezleri var, öyle karşı tezleri var ki, mesela Oktay Sinangil "Ana dil unutulursa yürek gider" diyor; yani, kendisinin çok ileri düzeyde önerileri var. Bizim bilimsel makalelerimizin, dünya ülkelerinde İngilizce yayınlandığını, Sanskritçe dahi makaleler olduğunu, işte, daha değişik dillerde olduğunu, kendi dilleriyle insanların yayın yaptığını; biz burada zorlanmıyor muyuz; yani, illa insanları bir yıl, iki yıl İngilizce eğitiminden geçirerek, oradan çoğu zaman bir verimlilik de ortaya çıkmıyor; zorlanmıyor muyuz? Bunun da bir tartışılması gerekiyor sanıyorum. Daha çok uzun şeyler de var, ama o konuya çok girmek istemiyorum. Lisan eğitiminin gerekliliği, gereksizliği konusunda bir

tartışma açılması gerekir bu kurultayda diye düşünüyorum; çünkü, karşı tezler de çok fazla.

Yıllardır biz eczacı örgütleri, en azından ben kendi örgütümden bahsedeyim; eğitim konusunda öncelikli olarak toplantılar düzenliyoruz, kongrelerimizde tebliğler sunuluyor. Belki herkeste yoktur; ama, Üçüncü Türkiye Eczacılık Kongresinde şöyle bir tebliğ var. Uygun görürseniz bunu daha sonra çoğaltabiliriz. "Türkiye'deki eczacılık öğreniminin sayısal değerlendirilmesi" diye bir tebliğ sunulmuş 1989 yılında. Burada, tek tek Türkiye'deki eczacılık eğitiminde neler olduğu ortaya konmuş.

Ayrıca, daha önceki yıl, İstanbul'da bir Eczacılık Eğitimi Sempozyumu düzenledik, onu da kitap haline getirmiştik. Sanıyorum çoğu arkadaşımızda yok; ama, öğretim üyelerine göndermeye çalıştık. Eczacılık Eğitimi Sempozyumunda da oturduk bunları tartıştık. Yalnız, bu sempozyumun bir öncesi var. Türkiye'deki tüm eczacılık fakültesi dekanlarına, o günün öncesinde, 1,5 ay öncesinde İstanbul Eczacı Odası olarak bir anket göndermiştik. Bu anket 46 sorudan oluşuyordu. Bu sorular, bize göre, bizim çalışmalarımıza ışık tutacaktı; fakat, tüm eczacılık fakültelerinden gelen yazılar, bu soruları, bu anketin yapılmamasını içeren, daha çok farklı yaklaşımlarla ortaya konulmuştur. Bunları pek okumak istemiyorum.

2,5 yıl önce bir adım atılıyor; doğru, yanlış, eksik, fazlasıyla hiç önemli değil; ama, buna karşılık, bu adımda bir şey var; yani "söz bunu yapamazsınız, bunu yaparsak daha çok biz yaparız; sizin yaklaşımınız bilimsel olmaz" gibi cevaplar geliyor anketlere; daha doğrusu, anketleri değerlendirmeden. Sanıyorum, Türk Eczacıları Birliğinin de böyle bir bu işte bir bilgisi var. Şimdi böyle bir ortamdan başladığımız zaman, "eğitim konusunda şimdiye kadar derli toplu bir rapor çıkmadı" dedi Sayın Hocam, tabii ki çok zor çıkardı. Böyle bir yaklaşımla başlarsak çok zor çıkardı; çünkü, alanın tüm kişileri bir araya gelip o konuda kafa yormalılar ve en azından bir konsensüs sağlamalılar.

Biliyorsunuz, öğretim üyeleri arasında, hele kendi dalları anlamındaki tartışmaları bu sempozyuma da yansıdı, orada da gördük sıkıntıları. Şimdi çok güzel bir noktaya geldiğimizi düşünüyorum, tabii ileride devam ettirebilirsek.

Yabancı öğretim üyelerinden, o ülkelerdeki eğitim konusunda neler olduğunu, ne tür gelişmeler olduğunu dinleyeceğimiz bir panel var. Bu panelin de başlığı İngilizce; yani, ben buraya biraz takıldım Sayın Başkan; yani, biz bunu Türkiye'de yapıyoruz ve Türkiye'deki insanları çağırıyoruz. Konuşmacılar yabancı olabilir, biraz, bu, İngilizce takıntısı da olabilir. Biz bunu eczacılara göndereceğiz, bir de tercüme etmemiz lazım kenarına, o kurultaya katılması gerekenler için. Doğrusu bana çok uygun gelmedi.

Biz FIP üyesi, Türk Eczacıları Birliğimiz FIP üyesi, hatta delegelerimiz var. Eczacılık eğitimiyle ilgili toplantılar gördüm bu ülkelerin çoğunda, bunların çevirisi hiç yapılmadı, daha doğrusu bizim önümüze gelmedi, belki yapılmıştır da özel arşivlerde kalmıştır; yani, o çevirilerin hiçbirisini biz eczacı örgütü olarak görmedik. Doğrusu ciddi paralar da ödediğimizi zannediyorum aidat anlamında. Birtakım yararları olabılırdı bize, şimdiye kadar o dokümanlar elimize geçseydi. Avrupa'daki eczacılığın ne olduğunu anlayabiliydik.

Bizim bir çevirimiz var, Sayın Hocam burada kendisi vermişti bize bunu. "Avrupa'da Eczaneler" diye, Alman bir yazarın yazdığı ve eczacı odasının çevirdiği, çok uzun ve detaylı bir yazı.

Şimdi burada değişik şeyler görüyoruz, lisans eğitiminde değişik yıllar görüyoruz; ama, şu var ki, 4 yıl olan çok. Benim gördüğüm kadarıyla şimdi YÖK'ün bir kararı var; Üniversitelerarası Kurulun bir kararı var, eczacılık eğitimi 5 yıla çıkarmış; böyle bir kararı var. Bu makale 1991'de yayınlanmıştır. Ben, örnek verebilirim, yani sıralayabilirim. YÖK'ün kararı, 5 yıla çıkarma kararı, sanıyorum üniversitelerin teklifi olsa gerek. Yani bu meslek, kamu oyununda kısmen tartışılan bir konu, belki yararlıdır da doğrudur da; ancak, bunu, daha geniş bir platformda tartışıp hepsini birlikte öneri yapabiliydik; ama, benim gördüğüm, diğer ülkelerde 4 yıl; yaklaşık 4 ülkede 4 yıl olarak hâlâ eczacılık eğitimi devam ediyor.

Şimdi, lisans eğitimi ele aldığımızda, çok önemli noktalar var gelişen teknoloji var. Bu gelişen teknoloji karşısında ülkemizin kaldığı durum. Lisan eğitimi ele aldığımızda sizin ekonomik durumunuz; ben, hiç bir eczacılık fakültesinden kaç paralık bütçe harcadıklarını öğrenemedim. Belki onlar da bütçelerini tam bilemiyor olabilirler; yani, zaman zaman istiyorlar, zaman zaman artıyor,

değişiyor olabilir; ama, ne kadar para harcadılar, ne kadar para gelir, bunu alamadım.

Çok üzülererek söylüyorum, Hakan Hocam burada, yaza yakın bir günde İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesine gittiğimde eczacılık fakültelerinin suları kesikti ve çocuklar, laboratuvarlarda zor çalışıyorlardı, hatta zaman zaman çalışmıyorlardı. Şimdi, bu koşullarda, eczacılık eğitiminin fiziki koşullarını düzeltmek anlamında bir yaklaşımımız olmalı. Burada şüphesiz var, bu kurultay içerisinde. Birkaç eczacılık fakültesini gezdiğimizde, gerçekten fiziki koşulların çok kötü olduğunu gördüğümü söyleyebilirim. Zaman zaman Nurettin Hocamı da barakadan çağırdıklarını biliyorum. Yani, o koşullarda çalıştığını çok iyi biliyorum. Bu koşullarda öğretim üyesinin verimliliği öğrencinin verimliliği, üretkenliği neler olabilir. İşte, bunları tartışalım, konuşalım bu kurultayda diyorum.

Tabii öncelikle kurumların birbirine karşı açıklığı çok önemli. Yani artık Avrupa Birliği diyoruz, Gümrük Birliği diyoruz biz,. Avrupa'ya entegre olurken; eczacılık fakülteleriyle eczacı örgütlerinin daha birbirine açıklığını ve entegrasyonunu sağlayabilmiş değiliz. Bence bu çok önemli; yani birbirimize karşı açık, şeffaf, istediklerimizi birbirimizden alabileceğimizi, devlet sırrı değilse, gizli değilse, çok rahatlıkla sağlayabilmeliyiz. Öncelikle bu iletişimi sağlamalıyız diye düşünüyorum.

Şimdi, biraz daha ileri gidersek, eczacılık ne yöne gidiyor ona iyi bakmak lazım. Türkiye'deki eczacılığın gittiği yöne göre bir eğitim yönlendirmesi mi yapacağız; yoksa, eğitimin idealine göre bir eczacılık sistemi mi oluşturacağız. Bu ikisini birbirinin içine geçirebilecek miyiz. Bunu, çok tartışmamız gerekir diye düşünüyorum.

Bakınız, lisans programından mezun olan eczacılara, biz, yılda yaklaşık 42 saat civarında meslek içi eğitim programı yapıyoruz ve her ay 5 saat meslek içi eğitim programı yapıyoruz biz. Bunların konusu da bizim, fakültede gördüklerimizle çok alakalı değil; çünkü, yaşamın içerisinde ona olan ihtiyaç çok daha az. Size örnek verebilirim; biz, eczacılık meslek içi sürekli eğitim programında aile planlamasıyla ilgili meslek içi eğitim programı yapıyoruz, onu tekrarlıyoruz da üstelik. Şimdi eczacılık eğitimine baktığımızda, elimde araştırmalar var, kurultay öncesi Sayın Kanazık'a bir toplantıda söylemiştim;

yapılan araştırmalara göre eczacılık fakültesi öğrencilerinden, daha sonra mezunlarından yapılan araştırmalara göre yüzde 22 civarında kişi eczacılık eēitiminde aile planlamasıyla ilgili olduēunu, onunla ilgili bir takım dersler verildiēini söylüyor; diēerleri, bunu, yaşamın içinde daha sonra  ğrendiēinden bahsediyor.

şimdi, Türkiye'de nüfus artışı çok büyük bir sorun; yani, yüzde 2,5'lara varan bir nüfus artışı var ve Türkiye'nin de Aile Pl nlaması Genel M d rl ē  var. Bizim elimizde bir kitap var, bu kitapta diyor ki, "Avrupa Birliēi eēitime karışmaz." şimdi, bu eēitime karışmaz; ülkelerin eēitimlerine karışmaz diyor. Yalnız, "eēitimlerin, diplomaların eēitliēi konusunda çalışma yapar" diyor.

Biz, ne yazık ki, her zaman olduēu gibi, kapımıza bir yabancı dayandığında kendimizi toparlamaya başlıyoruz; ne yazıktır. Ama, üç beş yıl önce yapılan çalışmalar var. Bu konuda doērusu adım atmamışız; kapımıza bir yabancı dayanmış ve o yabancı, bize, birtakım şeyler dikte ettirmeye  alışıyor. Biz de kendi içimizde toparlanmaya çalışıyoruz, evi düzeltmeye çalışıyoruz. Doērusu, bu yaklaşımı bundan sonra aşmak lazım.

Ben çok iyi biliyorum, Ankara Eczacı Odası, bir eczacılık eēitimi formu düzenlemişti. Sayın  stel de ona başkanlık yapmıştı. O eēitim formunun dokümanları bende var.  oēu arkadaşımızın bunları okuduēuna inanmıyorum, daha doērusu  oēunun da eline geçmemiştir.

Ayrıca bir şey daha söyleyeyim. Bu kurultayı birlikte yapacaksak, düşünceler  reteceksek, Türkiye'de bilim ve eēitim üzerine oluşturulmuş bazı temel kitaplarımız var. Bunlardan belli bir grubun yararlanarak, orada genel eēitim konusunda ve onun eczacılıēa yansıması konusunda bir çalışma grubu oluşturması lazım.

Bir taraftan, Türkiye'de tıp adına, saēlık adına şarlatanlık da ilerliyor, nerede durduracaēız bunları; yani, bu çok önemli, bizim eczacıların içinde de var. Bunlar,  stelik, şarlatan denilemeyecek insanlar; çünkü, eēitim görmüşler, bir lisans eēitimi görmüşler. Bunu nerede durduracaēız. Bu yaklaşımların da doērusu bizim hazırlayacaēımız, hazırlanacak kurultayda tartişılması gerekir diyorum.

Teşekkür ederim.

PROF. DR. İLKER KANZİK (G.Ü. Eczacılık Fakültesi) - Biz de sayın Domaç'a çok teşekkür ediyoruz. Bu geniş açıklamaları ve geniş perspektif içinde olayı ortaya yeniden koyması açısından.

Herkes dolu, biliyorum, hepimiz doluyuz, senelerin getirdiği birikim; bunların hepsini, bir günde içimizi dökemeyiz, bunların bir kısmını kurultaya taşımak zorundayız; onun için, konuşmaları 5-7 dakikayla sınırlandırmayı rica edeceğim.

Usul hakkındaki genel görüşleri alalım, sonra da programa geçeceğiz.

Buyurun Sayın Turan.

ECZ. NURETTİN TURAN (Türkiye İlaç Endüstrisi İşverenleri Sendikası Temsilcisi) - Efendim, evvela bu kurultayın planlanmış olmasını çok olumlu ve gerekli buluyoruz biz ilaç İşverenleri Sendikası olarak. Böyle bir girişimi kutluyoruz. Bu toplantıya da bizi davet etme nezaketini gösteren Tertip Komitesine ve Yönetim Kuruluna da teşekkürlerimizi arz ediyoruz.

Sayın Başkanın sınırladığı çerçeveye dahil girmeden kısaca bir iki hususa değinip önerilerimi arz edeceğim.

Bir tanesi, eczacılık fonksiyonlarını bir arkadaşımız biraz evvel dile getirdi, hakikaten değişti; sadece, üretim ve kontrol olmaktan çıktı; sağlık hizmetlerinde başka yönlerde ilacın rasyonel kullanımı hususunda da eczacının, artık, topluma vermesi gereken bir hizmet olduğunu bütün dünya kabul etti.

Bu hafta İstanbul'da Prof. Erdal Akalın'ın sunduğu bir bildiriden başlıklar sunmak istiyorum. Yapılan bir çalışmada, Türkiye'de ilaç kullanımında hasta uyumunun yüzde 71 olduğu saptanmış. Uyumsuzlukların, yaş veya çalışma grupları içerisindeki dağılımı da şöyle belirlenmiş: Çalışan yetişkinler, ilaca uyumsuzlukta, dolayısıyla tedaviden yararlanmada en zayıf olan grup yüzde 42 uyumsuzluk belirlenmiş; yaşlıda bu yüzde 30'a düşüyor, genelde de en yüksek uyum çocuklarda görülüyor, tabii annelerin himayesi altında olduğu için.

Keza, bir başka vurgulanabilecek unsur; Amerika Birleşik Devletleri'nde -yine aynı toplantıdan başlık sunuyorum- yüzde 50'ye yakın muhtelif nedenlerle ilaç yanlış kullanımı söz konusu ve bunun maliyetinin 100 milyar dolardan aşağı olmadığı ifade ediliyor.

Bütün bunlar bize gösteriyor ki, artık, eczacılığın klasik fonksiyonları dışında gitmesi gereken yeni yönler, yeni işlevler ve toplumun, eczacıdan beklediği hizmet var.

Bu kurultayımızın, tabii öğrenimle, eğitimle ilgili olmasına rağmen, bu gibi hususları, Sayın Domaç'ın ve diğer arkadaşlarımızın belirttiği hususları da göz önünde tutarak, eğitimi bu perspektif içerisinde görmesinde yarar olduğunu düşünüyorum.

Efendim, çerçeveye geldiğimde bir hususu genişletmek istiyorum. Buradaki çalışma grupları içerisinde üç grup öngörülmüş; bir tanesi lisans eğitimi, bir tanesi meslek içi -mezuniyet sonrası- eğitim, bir diğeri de stajla ilgili sistematığı belirlemek.

Efendim, burada bir önemli eksiklik var. Her ne kadar akademik eğitimi ilgilendiriyorsa da lisans üstü eğitimi içinde bir ayrı kurum kurulmasını öneriyoruz; çünkü, böyle bir çalışma, yalnız akademisyenleri değil; başta endüstriyi, sonra klinik eczacıları, sonra diğer sağlık hizmetlerini yakından ilgilendirecektir ve buna ait örnekler de gerek Avrupa Birliği içerisinde, gerek Amerika'da yaygın bir şekilde var. Bugün Avrupa Birliği, eczacılığı 5 yıla sınırlamış; ama, bu 5 yılın içerisinde akademik öğrenimi 4 yıl olabilir, 2500 saat de pratik kullanılması zorunluluğunu getirmiş. Bu 2500 saatin 500 saati de öğrencilik döneminde eczane veya hastanede yapılması gerektiğini de teşvik etmektedir.

Özetle, önerimizin bir tanesi, lisans üstü eğitim çalışma grubunun da bu kurultayda kurulması ve bunun da tüm ilgililerin katılımıyla çalışmalara iştiraki.

Bir diğer somut öneri: Staj grubu kurulmuş. Tabii faydalı olabilir; ama, bazı mahzurlar getirebilir. Staj, eğitimin bir parçası uygulama pratiği. Dolayısıyla, ben, eğer kabul görürse staj grubunun kaldırılarak, bu grupla ilgili görüşmelerin, çalışmaların ve getirilecek önerilerin lisans içi ve lisans üstü eğitim grupları içinde ele alınmasını öneriyorum. Gerekçem şu:

Çünkü, staj grubunun ortaya koyacağı herhangi bir taslakla diğer iki grubun taslağı içerisinde bağdaşmayan, çelişkili olabilen veya tartışılmamış bazı konular çıkabilir. Dolayısıyla eğitimin parçası olarak stajı görüyorsak, bunu da örnek olarak, Avrupa Birliğinde de

böyle yapılmış, diğer ülkelerde de öyle olduğunu tahmin ediyorum, tam bilmesem de; bunun, bu iki grup içerisinde onun alt grubu veya bir ana konusu olarak görüşülmesini öneriyorum.

Efendim, tabii ilk aldığımız taslakta bir günlük zaman çalışma gruplarına ayrılmıştı, bunun iki güne çıkarılmasından fevkalade memnun olduk, zaten bir gün yeterli olmayacaktı.

Ayrıca, kurultayda, her kesimin düşünölmüş olmasından da memnurluk duyduk. Öğrenci kesiminde 7 faköitemizin öğrencilerinin en az birer temsilcisinin bulunmasında büyük yarar görüyorum.

Ayrıca, ilaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü tabii temsil edilecek; ama, ben, bunun dışında kamu yönetimi eczacılarının; yani, üst administrasyon olarak ilaç Eczacılık Genel Müdürlüğünün dışında kamu eczacılık yönetimi, buraya giren pek çok meslektaşımızın da görüşlerini, eğitimle ilgili beklentilerini yansıtabilmeleri için bu olanağın da verilmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu, hükümet tabiplikleri, sağlık ocakları vesaire gibi muhtelif yerlerde hem mesleki hizmet, hem de administrativ görev yapan eczacılar var, bunların eğitilmesi; yasalar açısından, etik kurallar açısından, Avrupa Birliğiyle uyum veya uyumsuzluk açısından bunların da bu gündem içerisine alınmasını öneriyorum.

Sabrınıza teşekkür ediyorum.

PROF. DR. İLKER KANZİK (G.Ü. Eczacılık Faköltesi) - Biz teşekkür ediyoruz. Gerçekten gündeme girmiş olduk böylece Sayın Turan ile.

Buyurun Sayın İbrahim Güven.

ECZ. İBRAHİM GÜVEN (Zonguldak Eczacı Odası Başkanı) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın dekanlarım, değerli konuklar; Devlet Planlama Teşkilatının 1994 yılı için hedeflediğı eczacı sayısı ne yazık ki 1992 yılında yüzde 20 fazlasıyla aşılmış durumda; ama, buna rağmen, ölkemizde henüz eczacı istihdamını yeterince sağlayamadığımız da bir gerçek. Çok basit bir örneğı bölgemizden getirdim ben, bu son derece onur kırıcı bir örnek, aynen okuyorum:

Sağlık Bakanlığı Çaycuma Devlet Hastanesi Başhekimliğince Çaycuma kaymakamlığına yazılmış yazı. Bu yazı her yıl tekrarlanmış. Biz, bu belgeyi 1990 tarihli olarak ele geçirebildik.

"6 Eylül 1988 tarihinden itibaren hastanemiz eczanesinde memur olarak görev yapan ve hastanemizde eczacı olmadığından eczanenin işleriyle ilgilenen memur Erdoğan Acar'ın, eczane sorumlusu olarak görevlendirilmesi Baştabıplığımızca uygun görülmüştür. Makamınızca da uygun görüldüğü taktirde tasviplerinize arz ederim."

Hastane baştabibi imzasıyla kaymakam oluruyla 7 yıldır 30 bin nüfuslu Çaycuma Devlet Hastanesi eczanesi idare edilmektedir.

Bu nedenle, bu kurultay mutlaka yararlı olacak; ama, gecikildiğine dair birtakım kuşkuları taşıyoruz.

Üniversitelerarası kurulun, geçen ayki toplantısında eczacılık eğitimi, Sağlık Meslekleri Konseyinin önerisi doğrultusunda 5 yıla çıkarıldı. Herhalde Sayın hocalarımın bilgisi var; ama, sanıyorum ki, meslek örgütündeki arkadaşlarımızın bundan bilgisi yoktur.

Bu konuyla ilgili olarak 21 sayılı kararı da kısaca okursam, belki, kurultayımızın çerçevesinin çizilmesinde yarar olacaktır.

"Karar numarası 21:

Ülkemiz ile Avrupa Birliği arasında 1995 yılı sonunda gerçekleşmesi beklenen Gümrük Birliğine yönelik çalışmalar çerçevesinde yer alan hizmetlerin serbest dolaşımına ilişkin çalışmaların hızla sürdürüldüğü, konuyla ilgili Başbakanlık genelgeleri uyarınca yapılan bu çalışmalar sonucunda, sağlık personelinin (tıp doktorları, uzman hekimler, dişhekimleri, eczacılar, ebe ve hemşireler) serbest dolaşıma katılabilmeleri için diplomaların denkliğinin karşılıklı tanınması ve müfredat programlarının, Avrupa Birliği direktiflerinde belirtilen standartlarda olması gerektiğinin ortaya çıktığı; tıp fakülteleri, eczacılık fakülteleri, dişhekimliği fakülteleriyle ebelik ve hemşirelik yüksekokulları müfredatlarının Avrupa Birliği direktiflerinde yer alan müfredatlarla uyumlaştırılmaları gerektiği hakkındaki Sağlık Bakanlığı Avrupa Topluluğu Koordinasyon Dairesi Başkanlığının yazısını ileten Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığından alınan yazıyla ilgili Tıp Sağlık Bilimleri Eğitimi Konseyi Raporu görüşüldü."

Ben isterdim ki bugünkü kurultaya gelirken, Sağlık Bakanlığı Avrupa Topluluğu Koordinasyon Başkanlığı, bu YÖK'e sunduğu raporun bir örneğini bu kurulun üyelerine de getirip takdim etseydi; biz de bu konuyla ilgili ihtiyacı öğrenseydik.

Bu kararın 7. maddesinde eczacılık lisans eğitim süresinin 5 yıla çıkarılması kararlaştırılıyor.

Ayrıca, alt 13. maddesinde, Avrupa Birliği uyumlaştırma çalışmaları çerçevesinde tıp, dişhekimliği, eczacılık fakülteleriyle hemşirelik ve ebelik okulları mezunlarının meslek icrasına başlamadan önce kalite değerlendirme sınavlarını almaları getiriliyor.

Bu itibarla ben, bu kurultayı biz gerçekten yaparsak, Avrupa'dan 4 yabancı panelisti çağırıp iki gün dinleyeceğimize; önce bu direktifleri elde edip, çevirtip, buradaki düzenlenmiş Düzenleme Kurulu üyelerine veya tüm meslek örgütlerine, tüm üniversite dekanlarına bunları ulaştıralım, ondan sonra kurultayı yapalım. Aksi taktirde, sadece alt başlıklarda bugün konuşmamızın bize hiçbir yarar sağlamayacağına inanıyorum.

Tabii bütün bunları ancak görebildikten ve elde ettikten sonra, ilaveten, ülkemizin ihtiyaçlarına göre gereken eczacılık eğitimiyle ilgili hususları da tüm bu kuruldaki üyelerin getireceğine inanıyorum.

Planlanan 4 günlük kurultay süresinin uzun olduğu düşüncesindeyiz; iki güne sığdırılabilir, gerekli ön çalışmalar eğer Düzenleme Kurulunca zamanında gerçekleştirilebilirse diye düşünüyoruz; ancak, olmadığı taktirde üç günde tamamlanmasının olumlu olacağını, uzamanın, hem gereksiz masraflara, hem de konsantrasyon kaybına yol açacağına inanıyoruz.

Çok teşekkür ediyorum...

PROF. DR. İLKER KANZİK (G.Ü. Eczacılık Fakültesi) - Teşekkür ediyoruz.

Buyurun Sayın Murat Şumnu, buyurunuz.

PROF. DR. MURAT ŞUMNU (H.Ü. Eczacılık Fakültesi Dekanı) - Şimdi ben, konuya değişik bir açıdan yaklaşmak istiyorum.

Konuşmalardan anladığım kadarıyla bazı konular tam olarak bilinmiyor veya bazı konular, birbirleriyle karşılaştırmalı olarak verilmemiş.

İlk olarak, daha önceki konuşmacıların belirttiği bir nokta; eğitim 4 yıl veya 5 yıl; Avrupa'da belirli ülkeler 5 yıl, bazıları da 4 yıl yapıyor.

Direktiflerde bu 4 artı 1 yıldır. Şu anda İngiltere haricindeki tüm ülkelerde bu uygulanmaktadır. Bu 4 artı 1 yılın 1 yılı normal eğitim, yani teorik eğitim veya pratik eğitim değil, intern eğitimi diyebileceğimiz bir mesleği bitirmiş insanın belirli sahada yapacağı bir eğitimidir. İlk başta bunu diğerlerinden ayırmamız gerekiyor.

Onun ötesinde Avrupa'da standart bir eğitimden bahsediyoruz, Türkiye'deki eğitimi Avrupa standartlarına getirelim, Avrupa'daki rakamları uygulayalım gibi bir anlayışımız var.

Ben, çok kısa bir iki rakam vermek istiyorum. Avrupa Topluluğuna dahil olan ülkelerde eğitim süresi, eğitim saatleri teorik ve pratik ders olarak 1893 saat ile 4227 saat arasında değişmektedir. Ülkeler arasında çok farklı uygulamalar vardır. Türkiye'de bugün eğer bir sömestredeki eğitim 16 hafta olarak kabul edilirse bizim ortalama eğitimimiz 2917 saattir. Yani, eğitim süresi olarak veya ders saati olarak Avrupa'dan hiçbir eksikliğimiz yok. Bunu biraz daha aşağı indirirsek, en az eğitimi Anadolu Üniversitesiyle Hacettepe Üniversitesi veriyor, Anadolu Üniversitesinde 2592 saat Hacettepe Üniversitesinde de 2684 saattir. En fazla eğitim Ege Üniversitesindedir 3370 saattir. Gördüğünüz gibi, Avrupa Topluluğuna üye ülkelerde eğitim 1893 saat ile 4227 saat arasında değişmektedir. Bunların detay rakamlarını, arzu edildiği taktirde ileride verebilirim. Hangi ders ne kadar okutuluyor, Avrupa'da hangi ders ne kadar var, bunların da çalışmaları bizim fakültelerimizde yapılmış durumda.

Bir diğer nokta, bana göre yanlış düşünülen bir nokta, serbest dolaşım. Bugün Avrupa Ortak Pazar ülkeleri serbest dolaşımı benimsemiş durumda; ancak, bunun sınırları var. Söylenildiği gibi, bugün Almanya'ya gidip, Ortak Pazar ülkesindeki herhangi bir eczacı eczane açamaz. Bunu açabilmenin şartları vardır, 5 sene çalışmak

gerekir; ancak bir eczanede çalışabilir. Yani, Türkiye'den birisi, bugün Ortak pazara gidip, Gümrük Birliğini kabul ettik; gidip orada eczane açacağız. Yok böyle bir şey. Belçika, kendi ülkesindeki insanlara dahi 10 sene eczane açmayı yasaklamış. Bunları bilmemiz gerekiyor.

Bir diğer fiziki koşul; ben, bunu duyduğum zaman son derece sevindim bir eczacılık fakültesi dekanı olarak. Herhalde eczacı odaları veya Birliğimiz bize yardımcı olacak. Biz, imtihan kâğıdı bulmakta dahi zorluk çekiyoruz. Ben, yılbaşından beri bütün bankaları, her tarafı dolaşarak bir şeyler elde etmeye çalışıyorum, bir fotokopi makinesi elde etmeye çalışıyorum, dahası kâğıt elde etmeye çalışıyorum. Fiziki koşulun ne olduğunu tartışacaksak, istiyorsanız hiç tartışmayalım; biz, üniversiteler olarak herhalde biraz alacaklı çıkarız.

Diğer bir konu, master veya doktora yapan ne kadar insan var. Eğer yurt dışı soruluyorsa, benim bildiğim kadarıyla, şu anda yurt dışında doktora veya master yapan 50 kadar öğrenci var. Türkiye soruluyorsa bu rakam 500 civarında. Eğer ilaç endüstrisi açısından bu rakamlar soruluyorsa, ilaç endüstrisinin rakamlarına baktığımız zaman, ilaç endüstrisinde her geçen gün çalışan eczacı sayısında azalma olmaktadır. 1992 ve 1993 rakamlarına baktığınız zaman 100 kadar eczacı sayısında azalma var.

Bir diğer konu, biraz daha abartılarak söylenen bir şey olduğu için açıklamak istiyorum. Fakültelerin kapatılması. Bahsedilen bir kurul var, bu kurulda üniversiteler arasındaki eğitimin incelenmesi için çalışıyor. Bu kurul, eğer, Türkiye'deki eğitimin uygun olmadığını belirttiği taktirde buradaki fakültelerin kapatılması veya belirli fakültelerin kapatılması gibi bir ifade var. Tabii ki bu mümkün değil. Ancak, onun verdiği diplomayı kabul etmeyebilir, yani o fakülteyi akridite etmeyebilir.

Diğer bir konu, esas olarak üstünde durmak istediğim konu; baştan beri söylediğim gibi, Avrupa'daki eczacılık eğitimi 1800 saat ile 4 bin küsur saat arasında değişmektedir ve bu konu Avrupa'yı da rahatsız ettiği için Avrupa'da da bu konunun çözüme kavuşturulması için IPSF adı verilen ve Türkiye'de de bazı dernek ve kuruluşların dahil olduğu bir çalışma organı çalışmaya başlamıştır. Enteresan bir konu, buradaki dört isimdi, zaten bu kurultayda bu dernekte bulunan

isimlerdir, bu derneğin idarecisi durumundadır ve Hacettepe bünyesinde kurulan bir dernek de bu kurulun üyesidir. Bu kurul, çalışmalarına devam etmektedir ve Avrupa'daki eğitimin de en azından belirli sınırları arasında birbirine uyum çalışmalarını yapmaktadır. Bunlar, ilk başta Fransa-Paris'te 1991 veya 1992 senesinde bir çalışma, daha sonraki çalışmalardan sonra da en sonunda birkaç ay önce Berlin'de bir çalışma yapmışlardır. Berlin çalışmalarının metinleri yayınlanmıştır. Bu metinlerde, değişik ülkelerdeki eğitimlerin farkları ve nereye varmak istedikleri açık olarak ortaya konmuştur.

Bütün bu söylediklerimden nereye varmak istiyorum. Tabii ki biz, Avrupa'yı, Gümrük Birliğini, Ortak Pazarı her zaman göz önünde tutmamız gerekiyor; ama, şu andaki eğitimde, bizim, belirli dersler haricinde, bugünkü gelişen teknoloji veya gelişen dünya standartlarında belirli dersler haricinde eğitim olarak, en azından saat olarak bir eksikliğimiz yok.

Bizim yapmamız gereken şey, bugünkü Türkiye'deki eğitim nedir, eksikliği nedir ve nereye varmak istiyoruz, bunu belirlememiz lazım. Bunun yanındaki çok detaylı konulara girdiğimiz zaman, herhalde konuyu kaybedeceğiz. Ben, sabahtan beri konuşmaları dinliyorum; tabii ki eczacıların bütün sorunlarına girmeye çalışırsak bu kurultayda çıkamayız. Bizim konuşmamız gereken, zannediyorum eczacıların bütün sorunları değil; eğitimin sorunlarıdır.

Teşekkür ederim.

PROF. DR. İLKER KANZİK (G.Ü. Eczacılık Fakültesi) - Biz de teşekkür ediyoruz.

Sayın Kamacık, söz istiyor musunuz? Seni dinlemeden olmaz.

ECZ. LEVENT KAMACIK (İzmir Eczacı Odası Başkanı) - Teşekkür ederim. Çok fazla uzatmak istemiyorum; ancak, ilk program taslağı geldiği zaman açıkçası, sanki biraz da hazırlanmış, sunulan bir kurultay taslağı gibi gelmişti. Bu toplantının faydası bir kez daha ortaya çıkıyor ki, açıldıkça açılacak ve hakikaten bu kurultay taslağının, sonuçta -bu kâğıt diliyle söylüyorum- simple bir taslak olduğu ortaya çıkacak.

Ben, yalnız bir noktayı saptamak istiyorum. Avrupa Birliği ile sanıyorum Türkiye'deki bu eczacılık eğitimi öncelikle bir

ayırmamız gerekiyor; yani, Avrupa Birliğini Demokles'in kılıcı gibi başımızda sallamaya başladık.

Biraz önce Mehmet Domaç arkadaşım ve İbrahim Güven de söyledi. Sayın Hocama da kesinlikle katılıyorum. Kusura bakmayın, görüşümü söylemek zorundayım.

Sağlık Bakanlığının YÖK'e yazdığı yazı çok talihsiz bir yazıdır, öncelikle kullandığı cümle, yazıdan okunduğu kadar "Serbest dolaşıma katılabilmesi için Avrupa Birliği standardı ve direktifi..." Bugün eczacının, hekimin, dişhekiminin ya da başka birtakım meslek gruplarının serbest dolaşım talebi oldu mu Sağlık Bakanlığına? Benim adıma, sırf bu serbest dolaşıma katılabilmem adına YÖK'e yazı yazıp eğitim programının 5 yıla çıkarılması söyleniyor. Ben bunun mantığını anlayamıyorum. Amaç, serbest dolaşıma katılabilmesi için; YÖK'e yazı. Kelimeyi aynen not aldım. Bu mantıkla yola çıktığımız zaman hiçbir yere varamayacağımız belli.

Onun için, Avrupa Birliği olacaktır, olmayacaktır; mart ayında belki bir başka siyasi parti kapatılacaktır; gümrük görüşmeleri yine ertelenecektir, belki sabaha karşı bir şeyler olacaktır. Mesut Beyin söylediği gibi; bu olayı Gümrük Birliğine de çok endekslememek lazım.

Gelin, açık açık önce Türkiye'deki şu eczacılık eğitimi tartışalım ve Sayın Hocamın teknik düzeydeki bilgisi katılanları zaten aydınlattı da ya da bilmeyenleri; ders saatlerinin sayısı açısından Türkiye'de bir sorunun olmadığı çok açık; ama, ders saatlerinin içeriği açısından bir sorun var, bunu tartışmak durumundayız. Bu da işte Türkiye'nin sorunu, Avrupa Birliğinin sorunu değil ve Avrupa Birliğine de endekslemek zorunda değiliz gibi geliyor olayı.

Ben, bir noktayı daha söylüyorum. Bugün, eczacıların sorunu, Hocama o anlamda katılmıyorum, eğitimden kaynaklanan çok sorun var. O yüzden, bu sorunları da bir bütün halinde değerlendirip eğitime de aplatmak durumundayız; yani, eczacılık eğitimi dediğiniz zaman, 4 yıllık eğitim sonrası mezun olan eczacı, işe sorunlarla başlıyor ve bu, eğitimden kaynaklanan sorunlarla başlıyor. İşte bunu konuşmak durumundayız. Böyle gayet şeffaf, sivil, üniformalarımızı, ünvanlarımızı, önlüklerimizi çıkarıp bire bir konuşmak durumundayız diye düşünüyorum ve bundan da hiç alınmadan, hiç kırılmadan,

sindirilenmeden, sakın sakın hoşgörü yılının özelliğine sığınarak biraz da veya öyle bir kısve altında konuşmak durumundayız diye düşünüyorum.

Bu bağlamda da 1, 2, 3 ve 4 gün akışı içinde herhalde yola çıkarken önce bir durum saptaması yapmamız gerekiyor. Yani, tamam, (New Trends in Pharmacy Education) birinci günde iyi, hoş da ondan önce Türkiye'de bir durum saptaması yapılması; yani, Devlet Plânlama Teşkilatının rakamlarından, ihtiyaçlarından, mevcut durumdan, doğusundan batısına, güneyinden kuzeyine Türkiye'de eczacılık ne?... Sayın Hocam söylüyor, sanayide azalan bir eczacı sayısı var, serbest eczanelerdeki sıkıntılar ne; bunların yansımada eğitimin rolü ne; bu durum saptaması, sonuçta, Türkiye'de, ben öncelikle onu söylemek istiyorum, bir ulusal eczacılık eğitim programının yeni baştan gözden geçirilip oluşturulmasında sanıyorum ışık tutacaktır mihenk noktaları olacaktır. Eczane ölçeğinde üretimden sanayi ölçeğindeki üretimde eczacının rolüne, fonksiyonuna kadar olan o tartışmayı öncelikle biz Türkiye'de şu andaki eczacılığın durum saptamasını yaparak değerlendirmek durumundayız.

Eğer, bugün, Sosyal Sigortalar Kurumunda otomasyona geçtik diye eczacı, veznedar görevi yapıyorsa ve hepimiz de bunu seyrediyorsak; eğer, bugün-daha üst bir düzeye geliyorum- sayın dekanlarım, öğretim programları çerçevesinde, ben merak ediyorum, eczacılık mevzuatını okuturken 6643'ü nasıl okutuyor, ne anlatılıyor, 51. maddeyi Anayasa Mahkemesi iptal etti; ne oldu, ne anlatılıyor. Yani, sorunlar o kadar çok ki; sadece eczacılık eğitimi dediğiniz zaman farmakognozi, farmakoloji ya da farmasötik kimya ile sınırlı bir olay değil.

Birinci güne, sanıyorum, hangi güne olursa olsun, öncelikle bir durum saptaması konması gerekiyor ve bu durum saptamasını, hatta hatta belki bir çalışma grubu haline getirmek gerekiyor ve bu çalışma grubu raporu, eğer dördüncü günde sunulursa, sonuçta eczacılık eğitiminin iyileştirilmesiyle ilgili tartışmaya da zemin teşkil edebilecektir diye değerlendiriyorum.

Sayın Nurettin Turan'ın, staj eğitimiyle ilgili kaygılarını paylaşıyorum, hele bu 4 artı 1, artı 5 yıl tartışmalarından sonra belki

5. yıl eğitim programı çerçevesinde uygulama olacak, intern sistemine gelecek, belki bu stajlar çok farklı noktaya gelecek. Ben de lisans üstü eğitim çalışma gruplarının, zınhar, haşa eczacılık fakültelerinin eğitim programına müdahale etmek anlamında değil; ama, yine de hiç değilse bir doküman, bir görüş olması açısından çalışma grubu olarak bu kurultayda değerlendirilmesinden yanayım.

Teşekkür ederim.

PROF. DR. İLKER KANZİK (G.Ü. Eczacılık Fakültesi) - Biz de teşekkür ediyoruz.

Şimdi dil üzerine sataşmalar artınca cevap vermek gereğini duydum.

Şimdi, bir kere, New Trends in Pharmacy, bu yabancı konuklar için belirlenmiş başlık. Biz onlara bir şey yazmak zorundaydık, onu yazdık ve bu da bizim notlarımız arasında kaldı. Bu bizi fazla rahatsız etmedi; tabii bu dil de tartışılır, Domaç'a katıldığım birçok yer var; ama, bir de şunu da herkesin bilmesi lazım. Çok konservatif ülkeler bile ki, bu Almanya başta, daha sonra Japonya, dillerinde çok ısrar ettiler; bilimsel dillerinde edebiyat dillerini söylemiyorum, günlük yaşam dillerini söylemiyorum; hoş, onlar da etkilendi; ama, bilimsel dillerini değiştirmek zorunda kaldılar. Bugün özellikle sağlık bilimlerinde dil, yabancı dil falan değil, dil İngilizce.

Amanya'da yayınlanan bütün mecmualara bakın, hepsi İngilizceye döndü kendi Almancalarını bıraktılar, sadece bir özel veriyorlar, çoğunluğu tabii, Japonya öyle, İngilizce çıkarmaya başladılar, Japonca'yı denediler denediler tutmadı, hepsi şimdi, kütüphanelere gidin bakın, bütün Japon dergileri İngilizce. En son direnen Fransızlar oldu. Ne kadar direndiler, onlar da su kaynattılar, onlar da İngilizceye döndü. Dolayısıyla lisan İngilizce. Bunu, günlük yaşantımıza aktarıyor muyuz aktarmıyor muyuz? O kadar alışmış ki, herkes, biraz evvel Sayın Kamacık "simple" dedi, bakın ne kadar güzel, herkes de anladı, "ne demek" diye sormadı. Yani bu tarafın da bilinmesinde yarar var. Eğer bilimi anlamak istiyorsak İngilizceyi göz ardı etmemek lazım.

Buyurun Sayın Küçük.

ECZ. AYGÜN KÜÇÜK (Sağlık Bakanlığı İlaç ve Eczacılık Genel Müdür Yardımcısı) - Bir konuda doğrusu şu anda çok üzüntü duydum;

Bakanlığı temsil eden iki farklı birim var, çok doğal, çok da hoş olduğuna inanıyorum.

Sorunların geneli anlamında herhangi bir şeyi dile getirmeye gerek yok, açıkça ortaya konuyor, ben özellikle kendi temsil ettiğim kuruma ilişkin bir şeyler söylemek istiyorum.

İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü olarak, burada dile getirilen ve YÖK'e gönderilen AT Koordinasyon Dairesi Başkanlığı tarafından yazılmış olan yazıdan -üzülerek söylüyorum- bizim haberimiz yok. Dolayısıyla bizim, öncelikle Bakanlık bünyesinde bir koordinasyona gitmemiz gerekiyor ve koordinasyon olarak, bilim olarak, unit olarak bu koordinasyonu genelde sağlamamız gerektiğini başından beri inanıyorum; ama, böyle bir toplantıda mesela sözü edilen yazı, içeriği ve konuyu da ben ilk kez duyduğum için, en azından konuya ilişkin görüş bildirmekte bile zorlanıyorum. Dolayısıyla temenni ederim, notumu aldım, bunu temin etmek yoluna da gitmeyi planlıyoruz açıkçası. İlaç ve eczacılık hizmetlerine yönelik Bakanlık bünyesinde yürütülen tüm çalışmalardan haberdar olabilmek için AT Koordinasyon Dairesi Başkanlığıyla dilerim bundan sonra çalışmalar ortak yürütülür. Şu anda bunun dışında söyleyecek bir şeyim yok.

Teşekkür ederim.

PROF. DR. İLKER KANZİK (G.Ü. Eczacılık Fakültesi) - Teşekkür ederiz.

Bu da dil gibi bu toplantının pek gündeminde değil.

ECZ. AYGÜN KÜÇÜK (İlaç ve Eczacılık Gn. Müdür Yardımcısı) - Gündeminde değil; ama, açıkça temsil ettiğim Genel Müdürlüğün, en azından konuya ilişkin yürütülmüş çalışmalardan haberdar olmadığını vurgulamak için dile getirdim.

Teşekkür ederim.

PROF. DR. İLKER KANZİK (Devamla) - Teşekkür ederim, onu algıladık.

Ayşe Turan Hanıma bakıyorum, acaba cevap vermek ister mi?

DR. AYŞE TURAN (Sağlık Bakanlığı Avrupa Topluluğu Koordinasyon Daire Başkanlığı) - Efendim, Sağlık Bakanlığına burada çeşitli atıflar oldu, hepsinin cevabı var; fakat, ben, sizin bilimsel çalışmalarınızı engellemek için, zamanınızı almamak için

söylüyorum. Genel Müdür seviyesinde koordinasyon toplantısı yapılmıştı. Eğer Genel Müdür, alt kademelerine haber vermemişse o, kendi genel müdürlüğünün sorunudur.

PROF. DR. İLKER KANZİK (G.Ü. Eczacılık Fakültesi) - Teşekkür ederim.

Biz, gene kendi konumuza dönüyoruz.

Sayın Nurettin Abacıoğlu, buyurunuz.

PROF. DR. NURETTİN ABACIOĞLU (Ankara Eczacı Odası) - Hemen dil meselesiyle başlayacağım. Hakikaten Türkçe anlamakta sıkıntı çekiyoruz. Bütün arkadaşlardan af dileyerek söylüyorum, "Salonda lütfen sigara içmeyiniz" diye iki tane yazı var; fakat, bu yazı belki "no smoking" ibaresiyle olsaydı belki daha iyi anlaşacaktık. Bu bakımdan, sadece buna işaret ederek başlamak istiyorum.

Şimdi, bu toplantının başlığına dikkat çekmek istiyorum. "Birinci Ulusal Eczacılık Eğitimi Kurultayı" deniyor. Üniversitelerde bildiğim kadarıyla zaman zaman şahit olduğum biçimiyle eğitim ile öğretim meselesini birbirine fazlaca karıştırırız. Yani sözlüklerdeki eski deyimlerle terbiye ve tedrisat işleri kafalarımızda çok net değildir. Dolayısıyla "ne eğitimidir, ne öğretimidir" meselesi konusunda her şeyden önce akademik anlamda bir fikir birliği söz konusu değildir.

Yine sözlüklere baktığımızda, öğretim işinin, belirli bir meslek dalında veya belirli bir işi öğrenmekle ilgili pratik bilgilerin, o işin öğreticisi tarafından o meslek grubuna veyahut da kişilere aktarılması işi olduğunu; ama, eğitimin ise bir felsefe, sonunda etik değerlerle ilgili bir insanı teçhizatlanma meselesi olduğu konusunda şerhler var.

Şimdi, burada, "eczacılık eğitimi" lafının seçiminde doğrusu öğretim işinin basit müfredat program düzenlemesi anlayışı değil; eczacılık mesleğinin felsefi perspektiflerinin tartışılıp onu yerine oturtacak bir başlangıç yapılması amacı güdülerek ve özel olarak seçilmiştir. Yani, biz, burada, sadece Avrupa Topluluğundaki, İşte Murat Hocamın söylediği '1800 saat ile 4 bin saat arasındaki müfredat programına yerimiz ne kadar uyuyor'un tartışmasını ve müfredatın içeriğini değil; eczacılık mesleğinin Türkiye'de felsefesinin yeni baştan ne olması ve ona yönelik olarak nasıl düzenlemeler yapılacağı ve bunun da eğitim sektörü bakımından ne biçimde düzenlemeler yapacağı bir platform tartışması yapmak zorundayız. Ona göre de

program, bu amaca yönelik olmak çerçevesinde üç basamaklı olarak düzenlenmiştir. Bu üç basamağın içerisinde lisans eğitimi, sürekli eğitim ve staj meselesi vardır; ama, özellikle lisans konusuna bakıldığında, eczacılık mesleğinin, Türkiye'de felsefesinin yeniden tartışılması gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Şimdi, Türkiye'deki eczacılık, eğitim-öğretim müfredat programlarının teorik ve pratik saatler bakımından 4 yıllık süresi içerisinde baktığımızda, ortalama 2600 saat olduğunu görüyoruz. 2600 saatin dışında saat sayısının nasıl hesap edildiği tarafımdan malum olmakla beraber, genelde kabul gören bir 792 saatlik de altı aya yaygınlaştırılmış bir staj dönemi var. Toplamına bakarsak, 3400 saate vesaire denk geliyor ve altı aylık dönemi de göz önüne aldığımızda her ne kadar 4 yıllık senelerin içerisinde yayılmakla beraber 4,5 yıllık bir diploma eğitim sürecinin içerisinde geçtiğimiz görülmüyor.

Hafızaları yoklarsak, belki, 1974'lerde zamanın Hacettepe Ü. Eczacılık Fakültesi Dekanı olan Oğuz Kayaalp'in başkanlığını yaptığı bir eczacılık eğitim raporu var idi. O raporda da o günün koşulları içinde Türkiye, saat ve o zamanki müfredatlar bakımından da Avrupa Topluluğuyla fevkalade entegre gibi görünüyordu; ama, o günden bugüne, yani 1970'lerden 1990'lara geldiğimizde dünya çok yol yürüdü ve o yol yürüme içerisinde de gerek eğitim anlayışları, gerekse eczacılığın mesleki felsefesinde dünyadaki büyük değişimler, bizi, Avrupa Topluluğundan da, hatta Amerika'dan elbette çok daha başka ayırım noktalarına getirdi.

Bu kurultayda biz ne yapmalıyız meselesine tekrar dönecek olursak, "ders içerikleri ve konuları" başlığı altında yer alan ilaca yönelik, hastaya yönelik ve topluma yönelik düzenlemelerin, eğitim düzenlemelerinin nasıl yapılacağına doğru cevaplar verirse eczacılık mesleğinin de felsefi olarak nereye oturacağını bir kez daha bu kurultay saptamış olacaktır inancındayım.

Nedenine gelince; ilaca yönelik, hastaya yönelik ve topluma yönelik düzenlemeler gereği neden ortaya çıkıyor: Eczane pratiklerinin içerisinde olan değerli meslektaşlarım, bu nedene çok kolay yanıt verecekler; çünkü, ilaca yönelik; yani, ürüne yönelik bilgileri edinme sürecinden sonra insanla karşı karşıyayız. Toplumun unsurları olan bireyle karşı karşıyayız ve onların insan sağlığı

gereksinimlerini, ilaç bilgilerimizle ve onların sağlıklarını bozan nedenleri ortadan kaldıracak bilgilerimizle gidermek durumundayız.

Eğer, biz, bu insani unsurlarla ilgili bilgiler konusunda eğitim anlamında, öğretim anlamında teçhiz edilmemişsek, ürüne yönelik bilgiler konusunda neye sahip olursak olalım, topluma ve hastaya sonuçta hizmet veremez durumda olacağız.

Sonuç; işte, mesleğin felsefesinin yeni baştan tartışılması noktasına bizi kendiliğinden ve istesek de istemesek de çekiyor. Bu anlamda, Kamacık'ın dediğı gibi durum saptamasına da bu kurultay, bu çerçevenin içerisinde cevap verebilecek bir anlayışla düzenlenmiş vaziyette.

Bu sözlere, daha sonra da devam etme fırsatını yakalayabiliyordum; ama, tartışmaların yapılabilmesi ve bu kurultayın düzenlenmesindeki felsefenin, tartışmacı arkadaşlarıma biraz daha aydınlatılabilmesi için Düzenleme Kurulunun bir üyesi olarak o nedenle söz aldım; teşekkür ederim.

PROF. DR. İLKER KANZIK (G.Ü. Eczacılık Fakültesi) - Biz de teşekkür ederiz.

Söz almak isteyen? ..

Buyurun Sayın Çetin.

ECZ. TANGUT ÇETİN (Isparta Eczacı Odası Başkanı) - Şimdiye kadarki ifadelerden anlaşıldığına göre kurultayımız, Türkiye'nin, Gümrük Birliğine girişini sağlamayacak ya da bu girişi engellemeyecek. İfade edildiğine göre, mart ayı içinde, bu geçiş, büyük bir ihtimalle sağlanacak.

Bu çerçevede, eczacılık eğitimi düşünülürken, tasarlanırken eczacılık eğitimine yeni başlayacak insanlarımızı düşünmemiz gerektiğı gibi, hali hazırdaki eczacılarımızın da bu uyumu nasıl sağlayacaklarını bu kurultayda planlamamız gerektiğine inanıyorum.

Bu nedenle, çalışma grupları listesindeki başlıklarda zannediyorum, sürekli eğitim içerisinde kastedilmiş olabilir, ama çok açık ifadeler yok, sadece Türkiye'de eczane eczacısının 15 bin olduğu demin belirtildi, mevcut eczacıların, Gümrük Birliğine geçtikten sonra nasıl uyum sağlayacaklarını belirleyecek grupların da oluşturulması gerekir diye düşünüyorum.

Belki ben anlayamadım, Sayın Nurettin Turan da belirtmişlerdi,

gene "sosyal eczacılık ya da ilaç yönetimi" başlığı çerçevesinde düşünmüş olabilir; ama, Türkiye'de eczacılık çok değişik boyutlarda yaşanmakta, çok değişik bölgelerde çok değişik şartlar altında uygulanmakta. Genelde mevzuat açısından, deontolojik açıdan, işletmecilik açısından çok büyük yetersizliklerin olduğunu düşünüyorum ben.

Ayrıca, büyüyen ilaç sanayii karşısında yabancı ilaç sanayiini de buna dahil ediyorum, Türkiye'deki eczanelerin, eczacıların gittikçe küçüldüklerini görmemek mümkün değil. Bu nedenle ben, eczacıların, maddi manevi bütün varlıklarını birleştirerek yollarına devam etmelerinin, ileride en azından zorunlu hale geleceğini düşünüyorum.

Bu nedenle sosyal eczacılık ya da ilaç yönetimi başlığı altında verilen bölüme işletmecilik derslerinin çok net bir şekilde konulması gerektiğini düşünüyorum.

Diğer bir konu, ilaç ve Eczacılık Genel Müdür Yardımcısı Sayın Aygün Küçük belirtmediler konuşmalarında; kozmetik konusu, yanlış hatırlamıyorsam 1984 yılından beri Türkiye'de ilaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü tarafından denetlenmekte ve yürütülmektedir. Çıkarılan bir yönetmelikle de kozmetik üretim yerlerine eczacıların da mesul müdür olarak atanmaları belirtiliyor. Eczacılar, kozmetik üretim yerlerine sorumlu müdür olabildiklerine göre kozmetikler konusunda da yeterince eğitilmeleri gerekir.

Dolayısıyla "İsans eğitimi" başlıklı gruba, 1, 2, 4 üncü madde olarak da kozmetik konusunun eklenmesini öneriyorum ben.

Teşekkür ederim.

PROF. DR. İLKER KANZİK (G.Ü. Eczacılık Fakültesi) - Biz de teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

PROF. DR. AŞKIN İŞİMER (GATA Eczacılık Bilimleri Merkezi Başkanı) - Bu eğitimle ilgili birkaç kelime söylemek istiyorum.

Özellikle bu ikinci konuya giren hastaya yönelik çalışmalar Mezun olduktan sonra mesleğe başladığımız zaman karşılaştığımız en büyük sorun, fakültede gördüğümüz eğitimden elde ettiğimiz bilgilerin, deneyimin, uygulamada pek yararlı olmadığını gösterdi, kendi mezuniyet yılım itibariyle konuşuyorum. Tabii ki kamu kuruluşlarında çalışan eczacılar, buraya girdikten sonra, işe

başladıktan sonra birtakım sıkıntılarla karşılaşılıyorlar. Şimdi, şuradaki konulara bakıyorum, özellikle hastaya yönelik, hastanede çalışan bir personel olarak, farmakoloji, toksikoloji, biyokimya, klinik eczacılık; bunlar tamamen eczacı ve hekimin müştereken yürüttüğü çalışmalar. En basitinden, kendi akademimiz için söylüyorum, bir nükleer tıp merkezimiz var, gayet güzel; buradaki anabilim dalı başkanı arkadaşımız, oradaki radyoaktif maddelerle ilgili uygulamalar konusunda kendilerinin deneyimsiz olduğunu ve bu konuda bizden yardımcı olmamızı istediler. Kendi branşları içerisinde de radyopharmacy diye yeni bir dal kurdular. Görüyoruz ki, hem tıpta hem eczacılık fakültelerinde bu yeni dalın kurulduğunu ve gelişmekte olduğunu görüyoruz. Bu yüzden, eğer, kamu kuruluşlarında çalışacak kişilerin, işe başlamadan evvel lisans eğitimlerinde bu kamu kuruluşlarında çalışmalarına yönelik bir takım eğitimlerin verilmesinin, daha detaylı eğitimlerin verilmesinin yararlı olacağını sanıyorum. En azından, radyopharmacy konusunda, nükleer tıp alanında, üretim alanında; biz, Gülhane'de bir eczacı olarak hazırladığımız solüsyonlara bakıyoruz, irrigasyon solüsyonları var, şu anda piyasada olmayan bir takım irrigasyon solüsyonları üretiyoruz biz hastane içinde. Bazı hazırladığımız özel preparatlar var, yine bunlar piyasada yok. Bunlar, eczacının, o müesseseye vereceği hizmet açısından oldukça yararlı. Bu eğitimin, fakültelerde verilmesinde büyük yarar olduğuna inanıyorum.

Bir diğer konu; eczacılar, etik kurul çalışmalarına katılıyorlar; yani, deontolojik açıdan bunu söylüyorum belki onun konusuna girecek; ama, etik değerlendirmeler, araştırmalar, tamamen bundan sonra insan üzerinde yapılacak, ilaçta yapılacak veya diğer kimyasal maddelerde yapılacak çalışmalarda tümünün etik kurullardan geçmesi lazım. Fakültelerdeki bu lisans eğitimine ayrıca, etik açıdan böyle ders konularının konulmasında, bunların da eczacılara anlatılmasında, verilmesinde yarar var; çünkü, bir eczacının hazırladığı en son yönetmelik gereği, bakıyorsunuz iki veya üç eczacının bu etik kurullara, yerel etik kurullara veya bakanlık etik kuruluna girme durumu var. Bu yüzden, lisans eğitimine etik açısından da bazı eğitim konularının katılmasının yararlı olacağını düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

PROF. DR. İLKER KANZİK - (G.Ü. Eczacılık Fakültesi) Teşekkür ederim.

Buyurun Olcay Bey.

ECZ. OLCAY SELES (Ankara Eczacı Odası Başkanı) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Fakültelerimizin değerli dekanları, Sağlık Bakanlığımızın değerli yöneticileri, değerli oda başkanlarım; Ankaralı bir üye olarak Yönetim Kurulum adına hepinize hoşgeldiniz diyorum.

Böylesi bir organizasyonun etrafında buluşabildiğimiz için de uzunca, yıllardır hasret olduğumuz bir durumdu, onun için, başta Yönetim Kurulu adına memnuniyetimi de ifade etmek istiyorum.

Eczacıların en baş sorunlarından bir tanesi, sanıyorum ki birlikte üretememek. Bugünden itibaren birlikte üretmenin tarihinin atıldığını düşünüyorum. O nedenle, bu masa etrafında toplanan bizlerin, en başta usul hakkında böylesi bir toplantının devamlılığına onay verip vermediğini her kişi, temsil ettiği kurum adına bence belirtmeli, bildirmeli ki bu birliktelik, daha sağlam, daha sıkı ve bir söze dayalı şekilde devam etmeli.

Hazırlanan program gerçekten, -üretmenin zor olduğu bir dönemden geçiyoruz- çok büyük bir emek verilerek hazırlanmış, bir sürü saatler bu konuya harcanmış, az önce Sayın İlker Hocam anlattı ve üretimin ne kadar zor bir şey olduğunu bilerek ellerine sağlık diyorum bu meslektaşlarımın ve teşekkür ediyorum.

Ancak, bir güzellik kusuru olarak ben bunu söyleyeceğim. Gerçi Kamacık onu belirtti; ama, durum saptamasını da birlikte yapmak zorundayız. Bu durum saptaması, 4 günlük bu program içerisinde başlangıçta bir yere monte edilebilirse sanıyorum daha sonra yapılacak konuşmaları, hem konuya uzak dinleyicilere aktarmak bakımından, hem neden böylesi bir eğitim programının yeniden düzenlenmesini düşündüğümüzü anlatmak bakımından yararlı olacaktır diye düşünüyorum.

Bir diğeri de bu hazırlayıcılar arasında çalışma gruplarının oluşumu sırasında tüketici gerçekten unutulmamış, çok önemli bir şey; yalnız, bildiğiniz gibi, demokrasilerde örgütlü temsiliyet bence çok

önemli ve bu, Türkiye'de çok iyi çalışmalar yapan Tüketici Hakları Derneği var. Eğer, bu platform uygun görürse, bunun tüketici adının, Tüketici Hakları Derneği şeklinde bir örgüt adına temsil edilmesinde yarar buluyoruz.

Bu, tabii ki, az önce Başkanın da söylediği gibi, usul hakkında konuşmaydı; daha sonra, eğer konu açılırsa tekrar söz alacağım. Yalnız, belki şunu da akademisyenlerden öğrenmek mümkün. Acaba bu eğitimin tartışılması sırasında mutlaka lise müfredatı gibi böyle bir ortak metin altında buluşmak zorunda mıyız değil miyiz; bunun da bir şekilde tartışılmasında yarar görüyorum; çünkü yarışmaya, bölgesel farklılıklar nedeniyle aynı çizgiden başlamıyoruz, bilimsel yarışmadan tabii ki bahsediyorum; ayrı eğitim sistemleri olabilecek, yöreye özgü sistemler olabilecek; ama, önemli olan, tüm bu 7 fakültenin neticede bilimsel bir hedefte buluşabilmesi, onun için ders saatleri farklı olabilir, ki az önce Murat Hocam anlattı, Avrupa Topluluğunda ders saatlerinin, onca uyumlaştırma çalışmalarına karşın farklı olduğunu; Türkiye'de de bu durum tartışılırken göz önünde bulundurulmasını diliyorum.

Saygılar sunuyorum.

PROF. DR. İLKER KANZİK - (G.Ü. Eczacılık Fakültesi) Teşekkür ederim.

Bir şeye açıklık getireyim. Biz de Sayın Seles gibi tüketiciden kastımız o, tabii ki bizim hedefimiz dernek, onunla da temasa geçmeyi düşünüyoruz.

Buyurunuz.

ECZ. CİHAN DİNÇ (Antalya Eczacı Odası Başkanı) - Şu anki yaşadığımız gerçekler çerçevesinde eczacılık eğitiminin yetersizliklerinden bahsediyoruz. Şahsi kanaatim, bu program çerçevesindeki kurultayın bu şüphelerimizi, bu kanaatimizi gidermeyeceği düşüncesindeyim. Bunun nedeni de aldığımız eğitim, fakülte sonrası girdiğimiz yerlerde yetersiz olduğu inancındayım. Birtakım teknik bilgiler bizlere verilmiyor. Örneğin, bir eczane eczacısı olarak ve eczacılık mesleğini icra eden büyük bir çoğunluk olarak, fakültede aldığımız dersler arasında hiçbir şekilde stok maliyet nedir öğrenmedik. Yüksek enflasyonlu ülkelerde, eczanelerde ilacın dönme

hızını öğrenmedik. En azından, bir senedin verilme şeklini öğrenmedik. Eczanemize girdiğimiz zaman tamam, eczacılık bilimi hakkında bir sürü bilgimiz var; fakat, hayat hakkında hiçbir bilgimiz yok. Bunun zorluğunu yaşadık ve burada, bize, eczacılık işletmeciliği ve finansmanına ilişkin bilgi verilmelidir.

Ayrıca, "Sürekli eğitim" konu başlığı altında motivasyon yaklaşımlarının ölçme değerlendirmesi var. Bunların da rasyonel şekilde yapılabilmesi için mevcut kanunlarımızın irdelenmesi gerektiğine inanıyorum. Çünkü, bu kanunlar çerçevesinde eczacılarımızı ne derecede motive edebiliriz; buradan istediğiniz kararı çıkarın, bu kanunlar çerçevesinde, eczanesinde oturan veya çalıştığı kurumda oturan eczacıyı hiçbir şekilde motive edemezsiniz. Bu şartların, yaşadığımız reel gerçekler çerçevesinde değerlendirilmesini diliyoruz.

Teşekkür ederim.

PROF. DR. İLKER KANZİK (G.Ü. Eczacılık Fakültesi) - Katkılarınızdan dolayı teşekkür ederim. Hepsini not ettik.

Buyurun Sayın Temizer.

ECZ. AYDIN TEMİZER (Elazığ Eczacı Odası Başkanı) - Bütün meslektaşlarımı saygıyla selamlıyorum.

Hepinizi dinledik; ancak, hiç bahsedilmeyen bir konu, eczacıların sorunlarıyla ilgili de hazır bu kadar biraraya gelmişken, burada onları da bir başlık altında tartışmaya açarsak, memleketimiz açısından çok iyi noktalara geleceğimiz kanısındayım.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

PROF. DR. İLKER KANZİK (G.Ü. Eczacılık Fakültesi) - Teşekkür ederiz.

Buyurun Sayın Turan.

DR. AYŞE TURAN (Sağlık Bakanlığı Avrupa Topluluğu Koordinasyon Dairesi Başkanlığı) - Tıp doktorlarını ilgilendiren Tababet Uzmanlık Tüzüğünde yapılan son düzenlemeler son 30 yılın en büyük düzenlemeleri ve farklılıklarıymış. Bu sebeple, yapılacak düzenlemenin ne kadar derin olduğunu hatırlatmak istedim. Eğitim ve uygulamadaki tüzük değişiklikleri, örgütlenme kolay ve sık yapılamamaktadır maalesef. Bir fırsattır diye düşünüyoruz Sağlık

Bakanlığı olarak.

Bir de Sayın Hocamın demin bahsettiği ders saatleriyle ilgili bence mühim bir nokta var. Biz, müzakerelerde, 60 milyonluk bir ülke olarak kendimizi hep İngiltere, Fransa ve Almanya ile kıyaslayarak müzakere masasına oturuyoruz; yoksa, tabii ki Portekiz, Yunanistan ve Lüksemburg gibi bazı ülkelerin eğitim ders saatleri mutad seviyede kalmaktadır; fakat, eğer, siz değerli bilim adamları mümkün olan en yüksek kalitedeki eczacılık eğitimini bize programlarsanız, devletimizi; müzakere masasında alacağımız tavizler de ona paralel daha üst düzeyde olacaktır.

Gümrük Birliğine dahil olunca, Avrupa Topluluğu üye ülkesi vatandaşının haklarına sahip olacağız. Demin, Sayın Hocam bahsettiler, Almanya ve Belçika'da bazı teknik, hukuki engellerin olduğundan; ancak, bu teknik, hukuki engeller, Avrupa Birliği üyesi ülkeler arasında Avrupa Adalet Divanında mahkemelik durumdadır. Bizim elde ettiğimiz hak, aynı Avrupa Birliği üye vatandaşının elde ettiği hakkın aynısını elde etmek istiyorum. Yani, bir Fransız, Almanya'da çalışma hakkı elde ediyorsa biz de onu, üye devlet gibi elde etmeye çalışıyoruz. Bu sebeple Almanya'nın ve İngiltere'nin birçok teknik engeli vardır; ama, bunlar da şu anda zaten mahkemelik durumdadırlar. Teknik engeller indirgenecektir. Bunlar bir seviyeye inecektir.

Bir de unutulmaması gereken bir şey, nasıl biz gideceksek onlar da bize gelecekler. Onlar bize teknik engel uygularsa bizim de teknik engel uygulama hakkımız vardır.

Hizmet içi eğitim ve puanlandırma çok ciddi olarak onlar arasında ele alınmaktadır. Bu toplantıda, hizmet içi eğitimin çok ciddi göze alındığından da vurgulanmasını, oradan bir bilgi olarak aktarmak istedim. Bunlar biraz birikmişti, yemek öncesi verdim efendim.

PROF. DR. İLKER KANZİK - Çok teşekkür ederiz.

Buyurunuz.

PROF. DR. NURETTİN ABACIOĞLU (Ankara Eczacı Odası - Ben, Ayşe Hanımın bu konuşmalarına teşekkür ediyorum, yalnız bir noktayı bu toplantıda da iyi tespit etmemiz lazım.

Türkiye, kendi insanına, kendi toplumuna değer; değer yargılarını herhangi bir mercin, kurumun veya yeniden yapılaşmanın işaret etmesi üzerine değil; kendi gereksinimleri çerçevesinde mutlaka yerine koymak ve oturtmak durumundadır.

20 senedir ben eczacılık fakültelerinin içinde bulunuyorum. 20 senedir eğitim meselesini tartışırız. Benden önce bazı arkadaşlarım da işaret ettiler, ne zaman ki gündeme Avrupa Topluluğu geldi; biz, Avrupa Topluluğuna entegre olmak üzere Türkiye'de demokrasiyi, Türkiye'de insan haklarını, Türkiye'de tuvaletlerin temizliğini, Türkiye'de eczacılık eğitimini düşünmeye ve komisyonlar kurmaya başladık. Onun için, bu serbest dolaşım vesaire çerçevesinin de gerekliliklerini ve dünyada yeniden ülke sınırlarının ve insanlık anlayışlarının değişimini göz önüne almak koşulunu hiçbir zaman gözden ırak etmeyerek; fakat, biz, her şeyden önce kendi toplumumuz ve kendi gereksinimlerimiz çerçevesinde bunun bugün için yapılması gereken, daha fazla geç kalınmaması gereken bir mesele olarak algılanmasını ve bunun burada altının da çizilmesini lüzumlu görüyorum.

Bunun yanı sıra bir şeyi daha öğrenmek istiyorum. Tababet Uzmanlık Tüzüğüyle ilgili burada bazı ifadeler oluyor. Bu, eczacılık mesleğini eğitim anlamında çok yakından ilgilendiren, kökleri 1970'lere kadar giden, üzerinde senelerce tartışılmış, çalışmalar yapılmış, geçmiş Merkez Heyetlerinin çalışmaları içerisinde olan, eczacı odalarının çalışmaları içerisinde olan ve Tababet Uzmanlık Tüzüğü değil, Sağlık Bilimleri Uzmanlık Tüzüğü olarak yeniden şekillendirilmiş geçmiş olan bir çalışmadan bahsedildi. Bu çalışmayla ilgili eğer bugün bu tüzük çıkıyorsa, ben ilk defa burada bu tüzüğün yarın bir gün çıkacağını öğrenmiş bulunuyorum, şöyle bir endişemi dile getirmek isterim. Halihazırdaki Tababet Uzmanlık Tüzüğü'nün içerisinde eczacıların eğitimini ilgilendiren mesleki disiplinler vardı, bir tanesi benim dalımdı, farmakolojydi. Çok büyük bir ihtimalledir ki Tababet Uzmanlık Tüzüğü'nün bu düzenleme sürecinin içerisinde eczacılarla ilgili bu yaptırımlar herhalde bir başka düzenlemeye uğratılmış olsun.

Ben, TEB'in Değerli Başkanından bunu öğrenmek istiyorum.

Biyokimya, mikrobiyoloji, farmakoloji gibi dallarda acaba

eczacıların durumu ne olmuştur, buna yönelik çalışmalara, Türk Eczacıları Birliği de katılmış mıdır?

Yemek öncesi sadece bilgi ricasıyla; teşekkür ederim.

ECZ. AHMET YÜKSEL URAS (TEB Merkez Heyeti Başkanı) -

Efendim, Tababet Uzmanlık Tüzüğündeki değişiklik, Sayın Aktuna'nın bakanlığa geldiği sıralarda tekrar gündeme gelmiş bir konudur. O dönemde, Aktuna döneminde, Tababet Uzmanlık Tüzüğü, Sağlık Şûrasına getirilmiştir, orada Sayın Abacioğlu'nun da belirttiği gibi, ben, öncelikle bu tüzüğün isminin değişmesi gerektiğini vurguladım. Buna, sağlık meslekleri uzmanlık tüzüğü denmesi gerekliliğinin şart olduğunu söyledim; ancak, şanssız bir oluşum diyeceğim, tabii Sağlık Şûrası, bu konuda fikir beyan edecek en üst kuruluş olarak kabul ediliyor Bakanlıkça. Oradaki meslek temsiliyet oranımız 11 kişi içerisinde "tabip" ismini kullanmayan tek meslek olarak eczacı tek kalıyordu. Dolayısıyla oylamaya geçildiği zaman ne yazık ki, bu isim değişikliği dahi gündem edilmek istenmemiştir. Yalnız, orada, o zamanki Bakan, ince bir şeyle bunu, "daha ileriki bir zamanda bir hazırlık yaparak değiştirmenin mümkün olması düşünülebilir" dediler.

Burada ikinci bir özellik var, Sayın Abacioğlu'nun dediği gibi, eczacının, yan dal veya esas dal olarak eczacının uzmanlığı kabul edilse bile, devlet hastanelerindeki veya resmi kurumlardaki görev alma sıra önceliği tabiplere verilmek istenmektedir. Bu gerçek halen sürmektedir. Aynı itirazımı, yine biz, Danışma Kurulunun çalışmaları içerisinde, yani, Merkez Heyeti Danışma Kurulu içinde, 26-27 Ocakta Şûrada tekrar konu edilecektir, itirazlarımızı tekrar götüreceğiz. Orada biyokimya bölümünde ve farmakolojide eczacı halen muhafaza edilmekle beraber, yetki sınırları daraltılmaktadır. Laboratuvar açması engellenemeyecek, fakat resmi görev verilirken tabiplere öncelik tanınmıyor. Konu budur. 26-27 Ocakta tekrar Sağlık Şûrasının gündemindedir.

Teşekkür ederim.

PROF. DR. İLKER KANZİK (G.Ü. Eczacılık Fakültesi) - Teşekkür ederim.

Buyurunuz.

ECZ. OLCAY SELES (Ankara Eczacı Odası Başkanı) - Yemek

öncesi mide asitesini yükseteceğini düşünerek bir bilgi aktarmak istiyorum.

Dün bana gelen bir metin var; Tababet Uzmanlık Tüzüğüne göre uzman olmuş kişiler, özel hizmet tazminatından yalnızca hekimleri yararlandırıyor ve şu anda bugün TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda hekimlerin yüzde 130'a kadar özel hizmet tazminatlarını yükseltirken, bu konuda bu tüzüğe göre uzman olmuş hiçbir eczacının bu özel hizmet tazminatından yararlanamaması açıkça bu metin içerisinde yer almakta.

Ben, dün, eski Bakanımız Sayın Kâzım Dinç'e durumu ilettim, daha sonra Sağlık Bakanlığı Müsteşarına da bu durumu ilettim. Bu, gerçekten çok önemli bir şey, kâğıt üzerinde birtakım haklar verilse bile, en azından bütçede eczacıların haklarının kaybedilmesi gibi bir çifte standart meydana getirmekte. Buna, hazır burada tüm dekanlarımız da varken, birlikte bir tepkinin ortaya çıkmasını diliyorum. Eğer, bu toplantı sonrasında bu konuda da bir metin hazırlanır ve ortak imzaya açılırsa, durumun daha sağlıklı hale dönüşeceğini ümit ediyorum. Daha sonra, mahkemeler yoluyla bu hakkı elde etmekten daha kolay bir yol olsa gerek diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

PROF. DR. İLKER KANZİK (G.Ü. Eczacılık Fakültesi) - Evet, mide asitimizi artırmadı, iştahımızı kapattı.

Şimdi izin verirseniz yemek arası verelim ve yemek sonrasında konuşmalarımıza devam edelim.

Afiyet olsun.